

VUOSIKERTOMUS
2013
ÅRSREDOVISNING

SUOMEN KANSALLISOOPPERAN SÄÄTIÖ
STIFTELSEN FÖR FINLANDS NATIONALOPERA

SUOMEN KANSALLISOOPPERA • SUOMEN KANSALLISBALETTI
FINLANDS NATIONALOPERA • FINLANDS NATIONALBALETT

SISÄLLYS

Pääjohtajan katsaus	4
Vuosi 2013 pähkinäkuoressa	14
Chefdirektörens översikt	16
Hallituksen toimintakertomus ja tilinpäätös	24
Oopperaesitykset	68
Balettiesitykset	70
Konsertit	72
Esitykset lapsille ja nuorille	74
Vierailevat esitykset	75

Don Pasquale: Jérémy Duffau

*Kansallisbaletin kesäkiertue:
Antti Keinänen, Sara Saviola*

ESITYKSIÄ JA TOIMINTAA ENNÄTYKSELLISESTI 38 PAIKKAKUNNALLA

PÄÄJOHTAJAN KATSAUS

Suomen Kansallisoopperan päätehtävänä on tarjota mahdollisimman korkeatasoisia ooppera- ja balettielämyksiä. Haluamme lumota, koskettaa, ilahduttaa ja puhutella suomalaisia. Taide-elämys ei ole kertakäyttöhyödyke, vaan se vaikuttaa pitkäkestoisesti. Taiteella on kyky vedota sekä älyyn että tunteeseen, ja sitä kautta se voi lisätä ihmisen hyvinvointia. Tämä on ollut johtoajatus toiminnassamme myös vuonna 2013.

Vuoden aikana tuotettiin yhteensä 443 esitystä, joista 154 oli maksuttomia. Esityksiä ja muuta toimintaa oli peräti 38 eri paikkakunnalla – laajemmin kuin koskaan aiemmin – ja kaikissa tilaisuuksissa oli yhteensä noin 267 100 kävijää. Lähes viidennes esityksistä oli muualla kuin oopperatalossa, ja nämä vierailuesitykset tavoittivat lähes 43 000 katsojaa. Olemme ilahduneita siitä, että esityksemme ovat kiinnostaneet, ja voimme ylpeinä todeta, että vuosi vuodelta onnistumme tavoittamaan suomalaiset yhä paremmin.

Pajatto: Helena Juntunen

Ohjelmaa orkesterin juhlista Bolšoihin

Kansallisoopperan orkesteri juhli syksyllä 50-vuotista historiaansa. Orkesterin perustamisella oli aikanaan ratkaiseva rooli Kansallisoopperan kehityksessä ja suomalaisten oopperoiden suuressa nousussa, joten merkkipäivää kelpasi viettää juhlakonsertilla Musiikkitalossa. Uudet muusikkopolve otettiin mukaan juhlintaan, kun *Mestarien messissä* -konsertissa nuoret musiikinharrastajat konsertoivat yhdessä ammattilaisten kanssa.

Vuoden kohokohtia oli Kansallisbaletin vierailu Moskovan Bolšoi-teatterissa *Kevätuhrin* satavuotisjuhlafestivaalilla. Muiden huippuseurueiden joukosta tanssijamme saivat kunnian esittää Millicent Hodsonin rekonstruoiman koreografian *Kevätuhrista*. Loppuunmyydyt esitykset saivat innostuneen vastaanoton.

Suomen ainoana oopperatalona haluamme pitää tarjontamme mahdollisimman monipuolisena. Kaikkiaan ohjelmistossa oli vuoden aikana 24 ooppera- ja balettiteosta, joista 9 oli ensi-ilta tuotantoja. Oopperan ystävät saivat nauttia Wagnerin *Tristanin ja Isolden* huumaavasta musiikista ja Massenet'n harvoin esitetyn *Thaïsin* värikkäisyydestä. Vilppu Kiljunen yhdisti kiinnostavasti Bartókin *Herttua Siniparran linnan* Leoncavallon *Pajatson* kanssa. Peri-italialaista hilpeyttä syksyyn toi Donizettin *Don Pasquale*, ja Alminsalissa nähdyt pienoisoopperat, Poulencin *Ihmisen ääni* ja Waltonin *Karhu*, vietiin myös vierailulle muualle Suomeen.

Myös tanssiohjelmisto ulottui laidasta laitaan. Marjo Kuuselan klassikko *Seitsemän veljestä* nähtiin visuaalisesti uudistettuna, ja nykytanssin mestari Ohad Naharinin *Deca Dance Helsinki* yllätti huimalla liikekielellään. *Bella Figura* -illassa nähtiin kolme aikamme tanssitaiteen kulmakiveä, George Balanchinen *Neljä luonnekuvaa*, William Forsythen *In the Middle, Somewhat Elevated* ja Jiri Kyliänin *Bella Figura*. Kenneth Greven *Lumikuningatar*-balettiseikkailun suosio jatkui huikeana, ja nuorta yleisöä viihdytti Alminsalissa myös Riku Immosen *Aikala*.

MAKSUTTOMISSA Oopperan teetansseissa seniorit pääsivät pyörähtelemään elävän musiikin tahdissa. Ikäihmisiä ilahdutettiin myös pääkaupunkiseudun hoivalaitoksiin tehdyillä konsertti- ja tanssivierailuilla. Suosituissa workshoppeissa myös hoiva-alan ammattilaisia perehdytettiin siihen, miten omaa ääntä ja liikettä voi hyödyntää jokapäiväisessä työssä.

Oopperaa ja balettia koko Suomelle

Jotta voisimme nimemme mukaisesti palvella koko maata, on meidän näytävä ja kuuluttava myös muualla kuin kotinäyttämöllämme. Tänä vuonna *Baletin kesäkiertue* tavoitti 14 000 katsojaa eri puolilla Suomea ja Hartwall Areenan balettitapahtuma keräsi sekin tuhansia katsojia. *Oopperan joulu* -konserttikiertue ulottui kuudelle paikkakunnalle, ja uusi ylikapellimestari Michael Güttler esittäytyi orkesterin edessä konserteissa Helsingissä ja Lahdessa.

Vuoden aikana julkaistiin myös DVD-tallenne ooppe-roista *Robin Hood* ja *Die tote Stadt* sekä levytys *Lumikuninga-tar*-baletin musiikista. Olemme erittäin iloisia loppuvuodesta taiteilijoidemme kanssa solmitusta tallennesopimuksesta, jonka ansiosta esityksiä on mahdollista saattaa yhä laajemman yleisön ulottuville koko maassa myös vaikkapa televisiointien, radiointien ja suoratoiston keinoin.

Maantieteellisesti etäällä asuvien lisäksi on monia muitakin ryhmiä, joiden saavuttamisen eteen haluamme nähdä vaivaa. Erityisryhmille tarjoamme räätälöityjä esityksiä ja erilaisia yleisöyhteistyöprojekteja. Vuoden aikana ohjel-mistossa oli lukuisia lapsille ja nuorille suunnattuja esityksiä, avoimia harjoituksia ja työpajoja, ja uusinta uutta olivat

Vauvojen taidetuokiot. Koululaisoopperoita ovat esittäneet jo tuhannet alakoululaiset ammattitaiteilijoiden rinnalla, ja tänä vuonna Jukka Linkolan *Hölmöläisiä* esitti eri puolilla maata 13 koulua. *Balettienergiaa pojille!* innosti poikia baletin pariin, teini-ikäisten musiikkiteatteriryhmä *Par(r)asvaloissa* valmisti oman esityksensä, ja *Kuule, minä sävellän!* -hanke sai koululaiset luomaan uusia teoksia ammattisäveltäjien johdolla. Myös opettajien ja taidekorkeakoulujen opiskelijoiden koulutukseen panostettiin.

Oopperaesityksiä on vuoden aikana tulkattu viittomakielelle, ja ensi kertaa kokeiltiin näkövammaisille kuvailutukattuja balettiesityksiä. Seniorit kutsuimme pyörähtelemään *Oopperan teetansseihin*, ja teimme useita konsertti- ja tanssivierailuja pääkaupunkiseudun hoivalaitoksiin. Hoiva-alan ammattilaisia perehdytettiin oman äänen ja liikkeen hyödyntämiseen jokapäiväisessä työssä, ja pääkaupunkiseudun omaishoitajia kutsuttiin virkistyspäivän viettoon. Kaikista näistä panostuksista olemme saaneet runsaasti positiivista palautetta, mikä rohkaisee jatkamaan ja etsimään uusia tapoja palvella yhä paremmin.

Thai's: Jaakko Kortekangas, Sabina Cvilak

Lastenklินิกoiden potilaita vieraili Lumikuningattaren harjoituksissa. Kuvassa tanssija Mira Ollila.

Uudistuva taidetalo

Kansallisoopperalla on takanaan paljon historiaa, ja Töölönlahden oopperatalokin on jo 20 vuoden ikäinen. Perinteikkäänkin taidelaitoksen on muuttava ympäröivän maailman mukana ja vastattava tämän päivän haasteisiin. Uudet teokset, vaihtuvat taiteilijat ja kehittyvä teknologia kuuluvat arkeemme ja takaavat osaltaan jatkuvan uudistumisen.

Uusia voimia astui johtoon, kun oopperan taiteellisenä johtajana aloitti Mikko Franckin jälkeen Lilli Paasikivi, joka on luvannut toteuttaa klassikoita

raikkaina versioina ja myös laajentaa ohjelmistoa. Yleisö ottikin riemulla vastaan uutisen tulevasta *Oopperan kummitus* -musikaalista.

Vuoden aikana syntyi monia uusia, kiinnostavia hankkeita. Elokuussa aloitti toimintansa Baletin nuorisoryhmä, jota rahoittaa Jane ja Aatos Erkon säätiö. Uusi avaus oli myös *Kansallisbaletti kylässä*, joka tarjosi kolmella paikkakunnalla esityksen lisäksi paikallisille harrastajille ainutlaatuisen mahdollisuuden treenata ammattitans-

sijoiden kanssa. Merkillepantava linjaus on myös, että yhä useammin pyrimme yhdistämään esityksissämme oopperan ja baletin voimat.

Haluamme myös vaalia yhteyttä muiden taidekentän toimijoiden kanssa. Vuonna 2013 tapahtumia järjestettiin yhteistyössä monien eri festivaalien ja taideorganisaatioiden kanssa, ja *Dance United* -iltaan kutsuttiin esiintymään kaksi vapaan kentän tanssiryhmää.

Vastuullista toimintaa vaikeina aikoina

Julkisen rahoitus on Kansallisoopperan talouden kivijalka. Sen ansiosta voimme tarjota esityksiä kohtuullisin lippuhinnoin. Keväällä 2013 saimme opetus- ja kulttuuriministeriöltä tiedon, että vuosina 2014–2017 valtion toiminta-avustus tulee jäämään tasolle, joka on 99 % vuoden 2012 rahoituksen tasosta. Myös Helsingin, Espoon, Vantaan ja Kauniaisten kanssa sovittiin vuosiksi 2014–2017 valtion toiminta-avustuksen kehitystä noudattavasta rahoituksesta. Rahoitus on siis merkittävästi kiristymässä, mikä aiheuttaa tuntuja haasteita.

Kiristyvään tilanteeseen valmistautumisen olemme aloittaneet jo aiempina vuosina, ja jatkoimme sopeuttamista määrätietoisesti vuonna 2013. Esityksiä on vähennetty ja toimintaa tehostettu, talouskuri ja rekrytointipolitiikka ovat olleet tiukkoja. Tehokkuutta lisäävät myös vuoden 2013 aikana neuvotellut työehtosopimukset. Ohjelmiston suunnittelussa olemme huomioineet tavoitteen oman rahoituksen lisäämisestä, ja panostamme myös uusien yleisöjen tavoittamiseen. Aktiivisten sopeuttamistoimien seurauksena tilikauden aikana syntyi 2,6 milj. euroa ylijäämää, jota tarvitaan tulevien vuosien taloudellisen ahdingon tasapainottamiseen.

Henkilökunnalle haluan lausua lämpimän kiitoksen sitoutumisesta sekä kaikesta innostuksesta ja ilosta vaikeina aikoina. Keskustelu on ollut runsasta ja avointa, ja koko henkilökunta on tietoinen tulevien vuosien tiukasta tilanteesta. Työilmapiiritutkimus kertoo, että haasteista huolimatta valtaosa meistä kokee tunnelman talossa hyväksi ja tekee työtä hyvillä mielin yhteisen asian eteen.

Myös molemmat vuoden aikana toimineet hallitukset ja hallintoneuvostot ansaitsevat kiitoksen merkittävästä panoksestaan toimintamme kehittämisessä. Korvaamattoman arvokkaita ovat myös yhteistyökumppanimme, joiden kanssa on ollut tänäkin vuonna ilo työskennellä.

Kaikkein tärkein kumppanimme on kuitenkin itse yleisö. Iloitsemme saamastamme runsaasta palautteesta ja aktiivisesta keskustelusta kanssanne. Se auttaa meitä kehittymään yhä paremmaksi palvelijaksi suomalaisille. Haluamme kohdata mahdollisimman monet teistä ilta illan jälkeen myös tulevaisuudessa: niin lapset ja nuoret, työikäiset kuin ikääntyneetkin. Digitalisoituvassa maailmassa mikään ei voita ihmisten kohtaamista, luovien energioiden törmäämistä elävässä tilanteessa. Vaikka maailma ympärillämme pinnallistuu, taide tarjoaa mahdollisuuden mennä syvemmälle ja kasvaa ihmisenä. Siinä on meidän tehtävämme nyt ja tulevaisuudessa.

Päivi Kärkkäinen, pääjohtaja

PÄIVÄKOTI- JA KOULUIKÄISILLE oli vuonna 2013 tarjolla runsaasti esityksiä, avoimia harjoituksia, monipuolisia työpajoja ja monia erityisprojekteja, kuten koululaisoopperat, sävellyshanke ja nuorten musiikkiteatteriryhmä. Suositujen *Lasten taidetuokioiden* rinnalla aloitettiin *Vauvojen taidetuokit* virkistykseksi perheen pienimmille vanhempien.

Nuorten musiikkiteatteriryhmä Par(r)asvaloissa: Lennätysten kirja

VUOSI 2013 PÄHKINÄNKUORESSA

443 esitystä

154 maksutonta esitystä
(mm. kenraaliharjoitukset)

38 paikkakunnalla toimintaa

24 ooppera- ja balettituotantoa

86 esitystä oopperatalon ulkopuolella

42 700

katsojaa
oopperatalon ulkopuolella
nähtyissä esityksissä

80 % MAKSULLISTEN
ESITYSTEN TÄYTTÖASTE

267 100 kävijää tilaisuuksissa yhteensä

14 000 KATSOJAA BALETIN KESÄKIERTUEELLA

12–105 euroa liput päänäyttämön esityksiin

731 alakoululaista esitti
Hölmöläiset-koululaisoopperaa

515 vauvaa vanhempineen Vauvojen taidetuokioissa

650 senioria Oopperan teetansseissa

7 900 KOULULAISTA JA OPISKELIJAA OPETTAJINEEN
OOPPEROIDEN JA BALETTIEN PÄÄHARJOITUKSISSA

685 kuulijaa ja katsojaa hoivalaitoskonserteissa ja -esityksissä

27

526 KUUKAUSIPALKKAISTA
TYÖNTEKIJÄÄ KESKIMÄÄRIN

eri kansallisuutta

886 tunti- ja suoritepalkkaista työntekijää eri tehtävissä

53,0 M€ toiminnan kokonaiskulut

43,2 M€ henkilöstökulut

10,3 M€ toiminnan tuotto

45,1 M€ avustukset yhteensä, joista

38,3 M€ VALTION YLEISAVUSTUS VEIKKAUSVOITTOVAROISTA

FÖRESTÄLLNINGAR OCH VERKSAMHET PÅ HELA 38 ORTER

CHEFDIREKTÖRENS ÖVERSIKT

Finlands Nationaloperas huvudsakliga uppgift är att erbjuda publiken så högklassiga opera- och balettupplevelser som möjligt. Vi vill hänföra, beröra, glädja och vädja till finländarna. En konstupplevelse är ingen engångsartikel, tvärtom lämnar den ett långvarigt intryck. Konst har en förmåga att vädja till både människans intellekt och hennes känslor, och kan därmed ha en hälsofrämjande effekt. Detta har varit den ledande tanken i vår verksamhet också år 2013.

Under året producerades totalt 443 föreställningar, av vilka 154 var gratisföreställningar. Vi ordnade föreställningar och annan verksamhet på hela 38 orter – på bredare front än någonsin tidigare – och alla evenemang lockade sammanlagt cirka 267 100 besökare. Nästan en femtedel av föreställningarna hölls någon annanstans än i operahuset, och dessa föreställningar nådde nästan 43 000 åskådare. Vi är glada över att våra föreställningar har väckt intresse, och vi kan stolt konstatera att vi för varje år lyckas nå ut till en allt större del av den finländska befolkningen.

Hertig Blåskäggs borg: Niina Keitel, Vladimir Baykov

Från orkesterjubileum till Bolsjoj

Nationaloperans orkester firade 50-årsjubileum på hösten. Grundandet av orkestern spelade en avgörande roll i Nationaloperans utveckling och de finska operornas stora uppsving, så det var verkligen på sin plats att fira bemärkelsedagen med en jubileumskonsert i Musikhuset. Nya generationer av musiker inkluderades i jubileet i form av en konsert som gick under namnet *Med mästarna*, där unga musikelever fick uppträda tillsammans med proffs.

Till årets höjdpunkter hörde Nationalbalettens besök till Bolsjojteatern i Moskva, där det ordnades en 100-årsjubileumsfestival till ära av *Våroffret*. Bland alla andra stjärnsällskap fick våra dansare äran att uppföra Millicent Hodsons rekonstruerade koreografi av *Våroffret*. De slutsålda föreställningarna fick ett entusiastiskt mottagande.

I egenskap av Finlands enda operahus är vi måna om att ha ett så mångsidigt utbud som möjligt. Under 2013 bestod vår repertoar av 24 opera- och balettverk, av vilka 9 var premiärproduktioner. Operafantasterna fick njuta av den förtrollande musiken i Wagners *Tristan och Isolde* och färg-

prakten i Massenets sällan framförda *Thaïs*. Vilppu Kiljunen kombinerade på ett fascinerande sätt Bartóks *Hertig Blåskäggs borg* med Leoncavallos *Pajazzo*. Ett uritalienskt muntert inslag under hösten utgjorde Donizettis *Don Pasquale*. De miniatyr-operor som visades i Almisalen, Poulencs *La voix humaine* (Den mänskliga rösten) och Waltons *Björnen*, framfördes också på andra orter i Finland.

Publiken fick också njuta av en mycket bred dansrepertoar. Marjo Kuusela bjöd på en visuellt sett ny version av klassikern *Sju bröder*, och nutidsdansens mästare Ohad Naharin hänförde med sitt vilda rörelsespråk i *Deca Dance Helsinki*. Under helaftonsföreställningen *Bella Figura* presenterade vi tre hörnstenar i vår tids danskonst, George Balanchines *De fyra temperamenten*, William Forsythes *In the Middle, Somewhat Elevated* och Jiri Kyliáns *Bella Figura*. Kenneth Greves balettäventyr *Snödrotsningen* var alltså otroligt populär, och även Riku Immonen bjöd på underhållning för den unga publiken i Almisalen med sitt verk *Tidsville*.

Opera och balett för hela Finland

För att vi, som vårt namn antyder, ska kunna betjäna hela landet måste vi synas och höras också på andra orter än bara på vår hemmascen. I år nådde *Ballettens sommarturné* 14 000 åskådare runt om i Finland, och även vår balettföreställning på Hartwall Arena lockade tusentals åskådare. *Operans julmusikturné* sträckte sig till sex orter, och Nationaloperans nya chefsdirigent Michael Güttler presenterade sig framför orkestern i samband med konserterna i Helsingfors och Lahtis.

Under årets lopp publicerades också en dvd-inspelning av operorna *Robin Hood* och *Die tote Stadt* samt även en inspelning av musiken i baletten *Snödrotsningen*. Vi är mycket glada över det inspelningsavtal som vi ingick med våra konstnärer i slutet av året. Det gör det möjligt för oss att erbjuda föreställningar till en allt bredare publik i hela landet,

också genom till exempel tv, radio och strömmande medier.

Utöver de geografiskt avlägsna befolkningsgrupperna finns det också många andra grupper som vi vill anstränga oss för att nå. För specialgrupper erbjuder vi skräddarsydda föreställningar och olika publiksamarbetsprojekt. Under 2013 innehöll repertoaren många föreställningar för barn och unga, öppna repetitioner och workshopar, samt nyheten *Konsttunder för babyar*. Tusentals elever i årskurserna 5–6 har redan fått framföra en elevopera tillsammans med professionella musiker och sångare, och år 2013 satte 13 skolor på olika orter i Finland upp Jukka Linkolas *Bembölingarna*. Projektet *Ballettenergi för pojkar!* inspirerade pojkar till att pröva på balett, i musikteatergruppen *Par(r)asvalois* fick tonåringar förbereda en egen föreställning, och projektet *Kuule, minä sävellän!*

lockade skolelever att skapa nya verk under ledning av professionella kompositörer. Vi satsade även på att utbilda lärarna och konsthögskolestuderande.

Under 2013 tolkades en del operaföreställningar till teckenspråk, och som ett försök erbjöd vi för första gången också syntolkade balettföreställningar för synskadade. Seniorerna bjöd vi på *Tedans på Operan*, och vi höll dessutom flera konserter och dansföreställningar på olika vårdhem i huvudstadsregionen. Professionella inom omsorgsbranschen fick lära sig hur de kan utnyttja sin röst och sitt rörelsespråk i sitt vardagliga arbete, och huvudstadsregionens närståendevårdare bjöds in till en rekreationsdag. Vi har fått mycket positiv respons om alla dessa satsningar, vilket sporrar oss att fortsätta och att leta efter nya sätt att betjäna befolkningen allt bättre.

*Sju bröder:
Nicholas Ziegler,
Eemu Äikiö*

Elevoperan Bembölingarna: Aki Alamikkotervo

MUSIK OCH DANS är universala språk, men vid föreställningarna behövs också andra språk. Operorna framförs på originalspråk med finsk, svensk och engelsk textning. År 2013 tolkades föreställningar av verken *Robin Hood*, *Turandot* och *Lejontämjaren* till teckenspråk. Som en ny verksamhetsform erbjöds syntolkning för synskadade i samband med två föreställningar av baletten *Prinsessan Törnrosa*.

Ett konsthus i förnyelse

Nationaloperan har en lång historia bakom sig, och även operahuset vid Tölövikens har redan fyllt 20 år. Också en traditionsrik konstinstitution måste förändras i takt med omvärlden och möta de utmaningar som gäller i dag. Nya verk, växlande konstnärer och ny teknik är en del av vår vardag och garanterar en kontinuerlig förnyelse.

Ledningen fick nya krafter i och med att Lilli Paasikivi tog över posten som Operans konstnärliga ledare efter Mikko Franck. Paasikivi har lovat att bjuda på fräscha versioner av klassiker och även bredda repertoaren. Publiken tog med jubel emot nyheten om den kommande musikalerna *Fantomen på operan*.

Under 2013 föddes många nya, intressanta projekt. I augusti inledde Nationalbalettens ungdomsgrupp sin verksamhet, som finansieras av Jane och Aatos Erkkos stiftelse. Ett annat nytt koncept var *Kansallisbaletti kylässä*, där Nationalbaletten besökte tre orter för att ge en föreställning och dessutom erbjuda lokala danselever en möjlighet att träna med proffsdansare. En anmärkningsvärd princip är också att vi allt oftare strävar efter att kombinera operans och balettens styrkor i våra föreställningar.

Vi vill också värna om kontakten till de övriga aktörerna på konstfältet. År 2013 anordnades olika evenemang i samarbete med många olika festivaler och konstorganisationer, och till *Dance United*-aftonen bjöd man in två dansgrupper från det fria fältet.

Ansvarsfull verksamhet i svåra tider

Nationaloperans ekonomi bygger på offentlig finansiering. Det gör att vi kan erbjuda föreställningar till skäliga biljettpriser. Våren 2013 informerade undervisnings- och kulturministeriet oss om att statens verksamhetsunderstöd för åren 2014–2017 kommer att ligga på en nivå som är 99 % från finansieringsnivån år 2012. Med Helsingfors, Esbo, Vanda och Grankulla har vi för åren 2014–2017 avtalat om en finansiering som följer samma utveckling som statens verksamhetsunderstöd. Finansieringen håller således på att stramas åt avsevärt, vilket medför stora utmaningar.

Vi har redan under tidigare år börjat förbereda oss på ett allt kärvare läge, och vi fortsatte målmedvetet med våra anpassningsåtgärder under år 2013. Antalet föreställningar har minskats och verksamheten effektiviserats, den ekonomiska disciplinen och rekryteringspolitiken har varit tuff. Verksamheten effektiviseras också av de kollektivavtal som förhandlades

Deca Dance Helsinki

fram under 2013. I planeringen av repertoaren har vi beaktat målet att öka den egna finansieringen, och vi satsar också på att nå ut till nya publikgrupper. Till följd av alla aktiva anpassningsåtgärder uppkom under räkenskapsperioden ett överskott på 2,6 miljoner euro, som kommer att behövas för att balansera upp det ekonomiska trångmålet under de kommande åren.

Jag vill rikta ett varmt tack till personalen för det engagemang och den iver och glädje som alla visat i dessa svåra tider. Diskussionen har varit aktiv och öppen, och hela personalen är medveten om det kärva läget vi har framför oss. En arbetsklimateundersökning visar att de flesta av oss, trots utmaningarna, upplever att det råder en god stämning på arbetsplatsen och arbetar gärna för vår gemensamma sak.

Även bägge styrelser och förvaltningsråd som verkat under året förtjänar ett tack för sina betydande insatser i utvecklingen av vår verksamhet. En oersättlig roll spelar också

våra samarbetspartner, som det även detta år har varit en glädje att få samarbeta med.

Vår allra viktigaste partner är dock publiken. Vi är glada över all respons vi får och den aktiva dialog vi kan föra med er. Det hjälper oss att utvecklas och kunna erbjuda finländarna allt bättre service. Vi hoppas få träffa så många av er som möjligt kväll efter kväll också i framtiden, såväl barn och unga, personer i arbetsför ålder som seniorer. Vår värld digitaliseras mer och mer, men det optimala är ändå alltid att få möta människor och låta kreativa energier stöta ihop i en levande situation. Även om världen runt omkring oss blir allt ytligare, erbjuder konsten var och en av oss möjlighet att dyka under ytan och få växa som människa. Det är vår uppgift nu och i framtiden.

Päivi Kärkkäinen, chefsdirektör

SUOMEN
KANSALLISOOPPERAN
SÄÄTIÖN HALLITUKSEN
TOIMINTAKERTOMUS 2013
JA TILINPÄÄTÖS 31.12.2013

Tristan ja Isolde: Matti Salminen, Robert Dean Smith, Marion Ammann, Lilli Paasikivi

Toimintakertomus.....	26
Tuloslaskelma	45
Tase	46
Rahoituslaskelma	48
Tilinpäätöksen liitetiedot	49
Hallituksen ja pääjohtajan allekirjoitukset	58
Tilinpäätösmerkintä.....	58
Tilintarkastuskertomus	59
Hallintoneuvoston ja hallituksen kokoonpanot.....	60
Tilintarkastajat	65
Johtajat.....	66
Organisaatio	67

TOIMINNAN PÄÄPIIRTEET

Kansallisena kulttuurilaitoksena Suomen Kansallisoopperan päätehtävä on tarjota korkealaatuisia ja koskettavia ooppera- ja balettielämyksiä erilaisille yleisö- ja ikäryhmille kautta koko Suomen. Sen tulee ja se myös haluaa kehittää ja uudistaa oman alansa perinnettä ja osaamista.

Kansallisooppera tähtää luovuudella ja osaamisella taiteen huipulle. Se haluaa erityisesti olla kansallinen ylpeydenaihe, mutta myös saavuttaa kansainvälisesti merkittävän aseman niin baletti- ja oopperataiteen kuin muunkin toimintansa suhteen. Kansallisooppera haluaa myös nousta yhä monipuolisempaan rooliin yhteiskunnallisen vastuun kantajana.

Suomen Kansallisoopperan keskeiset arvot ovat korkea taiteellinen taso, yhteistyö ja vastuullisuus. Kaikessa toiminnassaan se pyrkii mahdollisimman suureen tehokkuuteen.

HUIPPUELÄMYKSIÄ JA UUTTA TAITEELLISTA NÄKEMYSTÄ

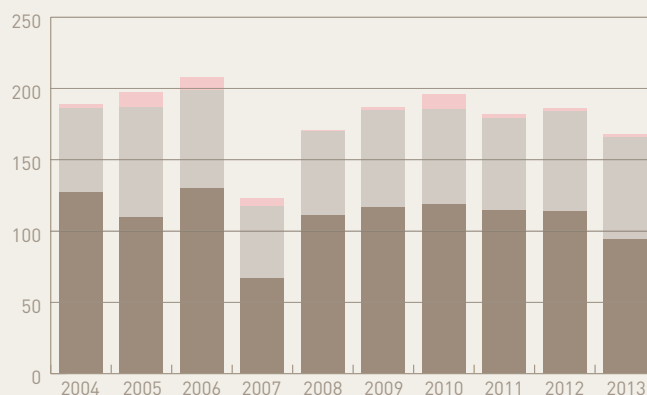
Suomen Kansallisoopperan päätehtävänä on tarjota mahdollisimman korkeatasoisia ooppera- ja balettielämyksiä, ja niiden kautta lumota, koskettaa, ilahduttaa ja innostaa, vedota sekä älyyn että tunteeseen. Klassikkojen tuoreiden tulkintojen lisäksi luodaan myös uusia, aikaansa peilaavia teoksia. Korkeaan taiteelliseen tasoon yltämistä mitataan seuraamalla tiiviisti asiakaspalautetta sekä median ja vierailevien ulkomaisten taiteilijoiden arvioita. Vierailevien taiteilijoiden arviot ovat vuonna 2013 olleet kauttaaltaan positiivisia. Yleisö on antanut eri kanavien kautta runsaasti palautetta, ja kotimaisessa ja kansainvälisessä lehdistössä on julkaistu lähes 2 000 Kansallisoopperaa käsittelevää juttua.

Vuoden 2013 kohokohtiin kuului Kansallisbaletin vierailu Moskovan legendaarisessa Bolšoi-teatterissa *Kevätuhrin* satavuotisjuhlafestivaalilla. Muiden vierailevien huippuseurueiden joukosta Kansallisbaletti sai kunnian esittää Millicent Hodsonin rekonstruoiman koreografian *Kevätuhrista*. Neljä loppuunmyytyä esitystä saivat innostuneen vastaanoton moskovalaisyleisön ja -lehdistön keskuudessa.

Taiteellisessa johdossa tapahtui muutoksia, kun Mikko Franckin kausi oopperan taiteellisena johtajana ja ylikapellimestarina päättyi 31.7.2013. Oopperan taiteellisena johtajana aloitti 1.8.2013 Lilli Paasikivi ja ylikapellimestarina saksalaissyntyinen Michael Güttler. Güttlerin ensiesiintyminen ylikapellimestarina oli marraskuussa, jolloin kahdessa konsertissa kuultiin Brahmsin *Ein deutsches Requiem*.

PÄÄNÄYTTÄMÖN ESITYSTEN MÄÄRÄ

Muut esitykset
Baletti
Ooppera

Päänäyttämön maksullisten esitysten määrä

Vuonna 2007 päänäyttämö oli suljettu 6 kk:n ajan peruskorjauksen vuoksi.

Baletin taiteellisen johtajan Kenneth Greven kautta päätettiin jatkaa kesään 2018 saakka. Greven kaudella Kansallisbaletin taiteellinen taso on noussut ja yleisön kiinnostus balettia kohtaan on pysynyt ilahduttavan korkealla.

TAITEEN LUMOA TAVOITELLAAN YHTEISVOIMIN

Taiteen lumo syntyy intohimosta, osaamisesta ja tinnimättömästä työstä. Suuret tarinat vetoavat ihmisiin yhä uudelleen, mutta tarinat heräävät eloon vain mittavien yhteisin ponnistuksin. Jokaisen elämyksen takana on suuri määrä ammattilaisia niin näyttämöllä kuin sen takana, ja suuri määrä saumatonta yhteistyötä organisaation eri osastojen välillä. Tämän toiminnallisen erinomaisuuden varmistamiseksi tehdään jatkuvaa kehitystyötä ja hiotaan prosesseja. Vuoden 2013 aikana on kehitetty erityisesti tuotannon suunnittelua entistä tehokkaampaan ja kokonaisuutta paremmin palvelevaan suuntaan. Samoin on panostettu tehokkaaseen vuorovaikutukseen talon sisällä ja yhteistyökumppaneiden kanssa.

Yksi mittavista, esitystoimintaa merkittävästi tukevista yhteistyöponnistuksista oli vuoden aikana toteutettu sarja työehtosopimusneuvotteluja. Kaikkien 12 työehtosopimuksen osalta neuvottelut käytiin hyvässä hengessä ja saatiin päätökseen tiukassa aikataulussa. Jokaiseen sopimukseen sisältyi tavoitteiden mukaisesti joustoja.

Kansallisooppera haluaa vaalia yhteyttä muiden taidekentän toimijoiden kanssa. Vuonna 2013 tapahtumia järjestettiin yhteistyössä eri festivaalien ja taideorganisaatioiden kanssa, ja *Dance United* -iltaan kutsuttiin esiintymään kaksi vapaata tanssiryhmää. Uudeksi toimintamuodoksi nousi Musica nova Helsinki -festivaali, jonka pääjärjestäjien joukkoon Kansallisooppera ja Tapiola Sinfonietta liittyivät. Kansallisoopperan tuotannoissa esiintyi vuoden aikana kymmenittäin vapaan kentän taiteilijoita, ja myös lukuisat eri alojen opiskelijat ovat saaneet oppia ooppera- ja balettiproduktioissa ja työpajoilla työskentelemällä.

Talossa vieraili myös lukuisia kansainvälisiä taiteilijoita. Aktiivista yhteistyötä muiden ooppera- ja balettitalojen kanssa tehtiin muun muassa Opera Europa -järjestön sekä Pohjoismaiden ja Baltian oopperan- ja baletinjohtajien kesken. Vertailutietoa kansainvälisten talojen käytännöistä on hyödynnetty monien prosessien kehitystyössä.

Myös kokonaisten teosten vuokraaminen, ostaminen ja tuottaminen yhteistyössä muiden ooppera- ja balettitalojen kanssa kuuluvat toimintatapoihin. Yhteistyön hedelmiä korjattiin myös vuonna 2013, ja tulevien kausien yhteistyöproduktioista käytiin neuvotteluita useiden talojen kanssa. Vuonna 2013 julkistettiin Aix-en-Provencen festivaalin, Milanon La Scalan, New Yorkin Metropolitanin, Berliinin valtionoopperan ja Barcelonan Gran Teatre del Liceun kanssa toteutettava yhteistuotanto *Elektra*, jonka ensi-ilta Suomessa on syksyllä 2016.

Kansallisoopperan toiminta koskettaa monia muitakin tärkeitä sidosryhmiä. Esityksissä on vieraillut vuoden 2013 aikana säännöllisesti muun muassa runsaasti vaikuttajia ja median edustajia.

VASTUULLISTA TOIMINTAA VAIKEINA AIKAINA

Suomen Kansallisooppera tähtää siihen, että vastuullisuus näkyy kaikessa sen toiminnassa. Korkeaa taiteellista tasoa tavoitellaan käytettävissä olevien resurssien puitteissa. Yleisölle illan jälkeen tarjottavien vahvojen elämysten rinnalla tärkeä on myös vastuu suomalaisen kulttuurin uudistamisesta ja kehittämisestä. Tästä huolehditaan muun muassa tilaamalla uusia teoksia sekä tarjoamalla aina uusille taiteilijapolville kasvun ja kehittymisen mahdollisuuden.

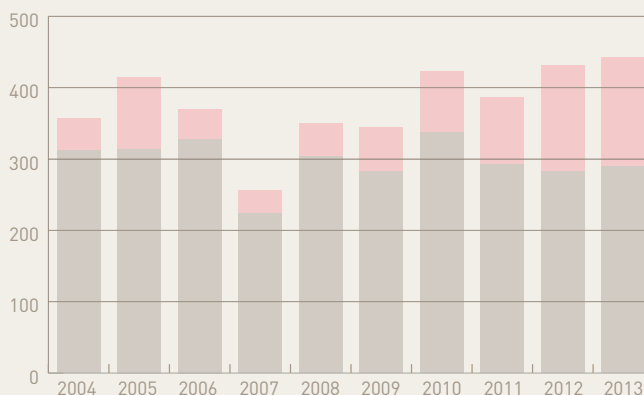
Suomen Kansallisoopperan henkilöstö tiedostaa roolinsa yhteiskunnan palvelemisessa, ja jokaisen panosta korostetaan tämän keskeisen päämäärän saavuttamisessa. Kansallisoopperan on onnistuttava palvelemaan koko Suomea ja tavoittamaan mahdollisimman erilaisia yleisöjä. Tähän pyrittiin vuonna 2013 monin tavoin. Esityksiä ja muuta toimintaa oli 38 paikkakunnalla, ja lähes viidennes maksullisista ja maksuttomista esityksistä koettiin oopperatalon ulkopuolella. Uusia yleisöjä tavoiteltiin myös toteuttamalla *Baletin kesäkiertue*, tunnelmallinen joulukonsertti-kiertue, riemastusta herättänyt yllätysesitiintyminen Kampin kauppakeskuksessa sekä maksuton balettitahtuma Hartwall Areenalla. Vuoden aikana julkaistiin myös DVD-tallenne oopperoista *Robin Hood* ja *Die tote Stadt* sekä levytys *Lumikuningatar*-baletin musiikista.

Suuri askel oli Kansallisoopperan joulukuussa solmima tallennesopimus, joka koskee kuukausipalkkaisia solisteja, orkesterimuusikoita, kuorolaulajia ja tanssijoita sekä teoskohtaisia orkesterimuusikoita

ESITYSTEN MÄÄRÄ

Maksuttomat
esitykset

Maksulliset
esitykset

Esitysten määrä

*Luku sisältää kaikki
esityspaikat.*

*Vuonna 2007 päättäytämä
oli suljettu 6 kk:n ajan
peruskorjauksen vuoksi.*

ja kuorolaulajia. Vuoden 2014 alusta voimaan tullut nelivuotinen sopimus mahdollistaa ooppera- ja ballettiesitysten saattamisen nykyistä laajemmin yleisön ulottuville koko maassa esimerkiksi televisiointien, radiointien, suoratoiston, levytysten ja DVD-taltiointien keinoin.

Maantieteellisesti etäälle sijoittuvien yleisöjen lisäksi vuonna 2013 palveltiin muitakin vaikeasti saavutettavia yleisöryhmiä. Yleisöyhteistyöprojekteja ja erityisryhmille suunnattuja esityksiä oli 20 paikkakunnalla. Toimintaan kuului työpajoja ja projekteja koulujen, hoivalaitosten ja hoiva-alan ammattilaisten kanssa, ja elämyksellisiä tapahtumia tarjottiin muun muassa vauvaperheille, vanhuksille, omaishoitajille, viittomakielisille ja näkövammaisille. Myös taidekorkeakoulujen opiskelijoiden sekä peruskoulun ja lukioiden opettajien koulutukseen panostettiin.

Suomen Kansallisoopperan rahoituksesta 80 % katetaan julkisin varoin, mikä velvoittaa taloudelliseen vastuullisuuteen. Huhtikuussa 2013 opetus- ja kulttuuriministeriö tiedotti, että vuosina 2014–2017 toiminta-avustuksen taso tulee jäämään tasolle, joka on 99 % vuoden 2012 rahoituksen tasosta. Myös Helsingin, Espoon, Vantaan ja Kauniaisten kanssa sovittiin vuosiksi 2014–2017 valtion toiminta-avustuksen kehitystä noudattavasta rahoituksesta. Vuoden 2017 aikana vaje alkuperäisen, vuosiksi 2010–2014 solmitun aiesopimuksen mukaiseen rahoitukseen tulee olemaan lähes 3,3 milj. euroa.

Tulevien vuosien muutokseen sopeutuminen aloitettiin määrätietoisesti vuoden 2013 aikana. Esityksiä vähennettiin vuoden 2012 tasoon verrattuna, ja tiukan talouskurin lisäksi noudatettiin tiukkaa rekrytointipolitiikkaa. Ohjelmistosuunnittelussa otettiin huomioon

tavoite lisätä oman rahoituksen osuutta. Taloudellista tehokkuutta lisäävät myös tuotannonsuunnittelun kehitystyö ja uudet työehtosopimukset. Tilikauden 2013 ylijäämäksi muodostui 2,6 milj. euroa. Ylijäämä auttaa selviytymään lähivuosien taloudellisesti haastavissa olosuhteissa. Henkilökunta on pidetty koko ajan hyvin informoituna tulevaisuuden haasteista.

Vuonna 2013 oopperatalossa alkoi kolmivuotinen talotekniikan saneeraushanke, jonka aikana kiinteistön ilmanvaihdon koneet ja rakennusautomaatio uusitaan niiden teknisen käyttöiän päätyttyä. Kansallisoopperan noudattamien kestävä kehityksen periaatteiden mukaisesti tarkoitus on parantaa kiinteistön energiatehokkuutta ja sisäolosuhteita. Vuoden 2013 aikana pidennettiin suunnitellusti kesän esitystaukoa rakennusteknisten töiden toteuttamiseksi. Tämä hankaloitti osaltaan tilojen vuokrausta ulkopuolisille toimijoille ja sitä kautta pyrkimystä kasvattaa omia tuloja. Saneerauksen kustannuksista ja toteuttamisesta vastaa kiinteistön omistaja, Senaatti-kiinteistöt.

ORKESTERI JUHLI 50 VUOTTAAN

Suomen Kansallisoopperan orkesteri juhli syyskaudella 50-vuotista historiaansa. Orkesteri aloitti toimintansa elokuussa 1963, ja sillä oli ratkaiseva rooli Kansallisoopperan kehityksessä ja suomalaisten oopperoiden suuressa nousussa.

Juhlavuoteen liittyi paljon erityisohjelmaa. Juhla-konsertti kuultiin Musiikkitalossa osana Helsingin juhlaviikkojen ohjelmaa. Loppuvuodesta konsertoitiin uuden ylikapellimestarin Michael Güttlerin johdolla Johanneksen kirkossa ja Lahdessa, ja joululaulukiertue ulotettiin kuudelle eteläsuomalaiselle

paikkakunnalle. Ikimuistoisessa *Mestarien messissä* -konsertissa nuoret muusikot pääkaupunkiseudun musiikkioppilaitoksista pääsivät musisoimaan Oopperaorkesterin rinnalla Kansallisoopperan suurelle näyttämölle.

Syksyllä ilmestyi myös Kansallisoopperan orkesterimuusikot ry:n tilaama, päädramaturgi Juhani Koiviston laatima orkesterihistoriikki, ja Kansallisoopperan lämpiössä oli nähtävillä orkesterimuusikoita esittelevä valokuvanäyttely. Kollegansa oli muutokuviin ikuistanut orkesterin oma sellisti Jaakko Paarvala.

UUDISTUVA KANSALLISOOPPERA

Suomen Kansallisbaletti teki panostuksen tulevaisuuteen uuden nuorisoryhmän muodossa. Elokuussa 2013 aloittaneen ryhmän toimintaa rahoittaa Jane ja Aatos Erkon säätiö. Nuorisoryhmän tanssijat työskentelevät Kansallisbaletin tanssijoiden rinnalla Kansallisbaletin tuotannoissa sekä omilla koulutuksellisissa tuotannoissa. Nuorisoryhmään kiinnitettiin kymmenen iältään 17–23-vuotiasta tanssijaa.

Jotta asiakkaita ja muita suomalaisia voitaisiin palvella yhä paremmin, pyrittiin vuonna 2013 tutustumaan syvällisesti nykyisiin ja tuleviin asiakkaisiin. Tavoitetta palveli segmentointitutkimus, jonka avulla tunnistettiin paitsi eri kohderyhmiä myös Kansallisoopperaan liittyviä mielikuvia. Asiakastietoa analysoitiin perusteellisesti, tavoitteena uusi asiakaskeskeinen digitaalinen

markkinointi, jonka avulla oman rahoituksen osuutta pystytään tulevaisuudessa kasvattamaan. Samassa yhteydessä valmisteltiin asiakashallintajärjestelmän hankintaa sekä kehitettiin hinnoittelua ja työkaluja myynnin johtamiseen ja suunnitteluun.

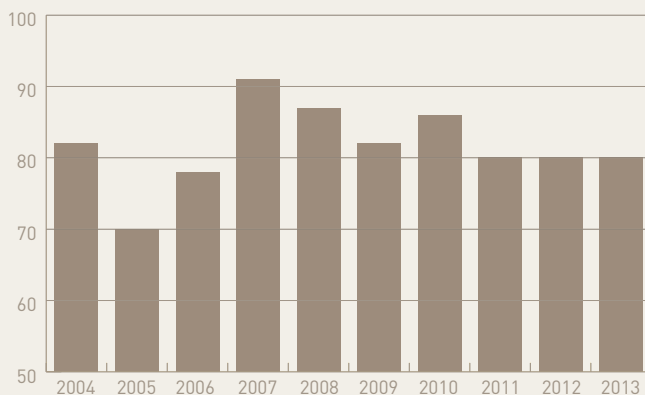
Vuonna 2013 kehitettiin uutta yritysysteistyömallia, ja myös Kansallisoopperan julkisuuskuvan kehitystyötä jatkettiin. Projekti jatkuu vuonna 2014 uuden visuaalisen ilmeen luomisella. Kehitystyön yhtenä tuloksena julkistettiin syksyllä uusi asiakaslehti *Ooppera & Baletti*, jonka uusi nimi korostaa taidemuotojen rinnakkaisuutta lehden aiemman nimen Oopperasanomat sijaan. Lehti vie lukijansa kulissien taakse ja tutustuttaa ajankohtaisiin teoksiin ja niiden kiinnostaviin tekijöihin.

Asiakaskokemusta parannettiin vuonna 2013 muun muassa kehittämällä kokonaisvaltaisesti aulahenkilökunnan työtehtäviä. Lisäksi kilpailutettiin lämpiötiloihin tulevat infonäytöt, jotka hankitaan vuoden 2014 aikana. Myös alennuskäytäntöjä uusittiin, jotta yhä useampi suomalainen pääsisi nauttimaan oopperasta ja baletista. Erityisesti alle 25-vuotiaiden, työttömien, opiskelijoiden, varusmiesten ja siviilipalvelusmiesten alennuksia parannettiin tuntuvasti.

Tekijänoikeuksien lisäksi huolehdittiin muistakin immateriaalioikeuksista, kun tavaramerkit ja Kansallisoopperan omistamat verkkotunnukset suojattiin rekisteröimällä.

TÄYTTÖASTE

Kaikkien maksullisten esitysten täyttöaste (%)

ESITYSTOIMINTA

Vuonna 2013 tuotettiin neljä ooppera- ja kolme balettiensi-iltaa päänäyttämölle sekä yksi ooppera- ja yksi balettiensi-ilta Alminsaliin. Jules Massenet'n harvoin esitetty ooppera *Thaïs* nähtiin Göteborgin oopperan värikylläisenä tuotantona. Vilppu Kiljunen sai ohjattavakseen kiinnostavan teoskaksikon, kun Béla Bartókin *Herttua Siniparran linna* yhdistettiin Ruggero Leoncavallon *Pajatson* kanssa. Pinchas Steinbergin johtama Richard Wagnerin suurooppera *Tristan ja Isolde* huippusolisteineen kruunasi kevätkauden, ja syksyllä Gaetano Donizettin hilpeän *Don Pasqualen* ohjasi Kansallisoopperassa debytoinut Tuomas Parkkinen. Alminsalissa yhdistettiin kaksi pienoisoopperaa, Francis Poulencin koskettava *Ihmisen ääni* ja William Waltonin hulvaton *Karhu*.

Kansallisbaletin *Bella Figura* -illassa nähtiin kolme aikamme tanssitaiteen kulmakiveä: George Balanchinen *Neljä luonnekuvaa*, William Forsythen kiihkeän energinen *In the Middle, Somewhat Elevated* sekä Jirí Kyliánin tunnetuimpiin kuuluva teos *Bella Figura*. Marjo Kuuselan klassikkobaletti *Seitsemän veljestä* palasi ohjelmistoon visuaalisesti uudistettuna tuotantona, nykytanssin mestari Ohad Naharin yllätti yleisönsä *Deca Dance Helsingin* vahvalla liikekielellä, ja Riku Immosen *Aikala* viihdytti nuorta yleisöä Alminsalissa. Venäläinen Eifman Ballet vieraili päänäyttämöllä, ja Pieni Suomalainen Balettiseurue ja Carl Knif Company esiintyivät Alminsalin *Dance United* -illassa.

Ensi-iltojen lisäksi päänäyttämöllä nähtiin 15 muuta omaa ooppera- ja balettiproduktiota (16 produktiota vuonna 2012). Päänäyttämöllä oli 168 maksullista esitystä (186 vuonna 2012). Maksullisia esityksiä Alminsalissa oli 31 (24 vuonna 2012) ja oopperatalon ulkopuolella 44 (26 vuonna 2012). Kaikki esityspaikat mukaan luettuina maksullisten esitysten määrä oli 289 (283 vuonna 2012).

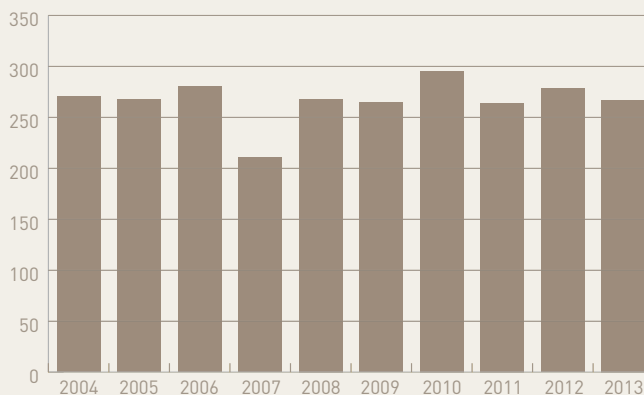
Vuonna 2013 yleisö täytti maksulliset esitykset 80-prosenttisesti (80 % vuonna 2012). Päänäyttämön esitysten täyttöaste oli 82 % (80 % vuonna 2012). Maksullisia esityksiä seurasi yhteensä 205 566 katsojaa (208 266 katsojaa vuonna 2012).

Maksuttomia esityksiä (mm. yleisökenraalit, avoimet pääharjoitukset ja muut ilmaistapahtumat) oli vuonna 2013 kaikkiaan 154, ja niihin osallistui yhteensä noin 48 400 katsojaa (148 esitystä ja noin 52 400 katsojaa vuonna 2012). Maksullisten ja maksuttomien esitysten kokonaismäärä oli näin ollen 443 (431 esitystä vuonna 2012).

KÄVIJÖIDEN MÄÄRÄ

Kävijöiden määrä (tuhatta)

Luku sisältää esitysten katsojien lisäksi kaikkiin muihin Kansallisoopperan tilaisuuksiin osallistuneet kävijät. Vuonna 2007 päänäyttämö oli suljettu 6 kk:n ajan peruskorjauksen vuoksi.

Erilaisiin yleisöyhteistyöprojekteihin osallistui 2 184 henkilöä, ja muihin yleisötilaisuuksiin (teosesittelyt, taiteilijatapaamiset) sekä opastetuille kiertokäynneille osallistuneen yleisön määrä oli noin 9 000. Kaiken kaikkiaan Kansallisopperan järjestämiin tilaisuuksiin osallistui noin 267 100 kävijää (noin 278 300 kävijää vuonna 2012).

VIERAILUT JA MUUT YLEISÖKONTAKTIT

Vuoden 2013 aikana esiinnyttiin tiuhaan myös oopperatalon ulkopuolella. Esityksiä ja muuta toimintaa oli kotimaassa kaiken kaikkiaan peräti 38 paikkakunnalla. Vuoden kohokohtiin kuului Kansallisbaletin vierailu Bolšoi-teatterissa *Kevätuhrin* satavuotisjuhlafestivaalilla. Millicent Hodsonin rekonstruoiman *Kevätuhrin* lisäksi Moskovassa nähtiin William Forsythen *In the Middle, Somewhat Elevated*, Jiří Kyliánin *Bella Figura*, Jorma Elon *Double Evil* ja Johan Ingerin *Walking Mad*.

Kotimaassa Kansallisbaletti esiintyi lähes 6 000 katsojalle maksuttomassa suurtahtumassa Hartwall Areenalla. Danske Bankin tuella tehtiin myös jo perinteinen *Baletin kesäkiertue*: maksuttomia esityksiä Helsingissä, Jyväskylässä, Kuopiossa, Lahdessa, Oulussa, Tampereella, Turussa ja Vaasassa seurasi noin 14 000 katsojaa. Lisäksi *Kansallisbaletti kylässä* -kiertue tarjosi Kajaanissa, Mikkelissä ja Oulussa esityksen lisäksi paikallisille harrastajille ainutlaatuisen mahdollisuuden treenata ammattitanssijoiden kanssa.

Helsingin juhlatuokkien kanssa toteutetussa Ooppera-orkesterin 50-vuotisjuhlakonsertissa Musiikkitalossa kuultiin Straussin oopperaharvinaisuus *Daphne*, ja *Ihmisen ääni-* ja *Karhu*-oopperat nähtiin Kauhajoella, Kouvolassa, Pieksämäellä ja Raahessa. Brahmsin *Ein deutsches Requiem* esitettiin Helsingissä ja Lahdessa, ja Oopperan orkesteri, solistit ja lapsikuoro tekivät kuuden konsertin joululaulukiertueen Etelä-Suomen kirkoissa. Muita konsertteja toteutettiin pääkaupunkiseudulla yhteistyössä Sellosalin, PianoEspoo- ja Urkuyö ja Aaria -festivaalien sekä Vantaan vaskitapahtuman kanssa.

Kansallisopperan varsinaisten kävijöiden lisäksi muiden tilastoitujen yleisökontaktien määrä oli noin 4 700. Mukana luvussa on mm. Kampin kauppakeskuksessa ja Eduskuntatalossa toteutetut yllätysesitintymiset sekä Kansallisbaletin esiintymiset Marimekon muotinäytöksissä, startup-yritysten Slush-tapahtumassa, Kuopio Tanssii ja Soi -tapahtumassa ja Tanssin talo ry:n *Tanssin juhla!* -gaalassa.

Oopperatalon tiloja vuokrattiin myös ulkopuolisille toimijoille: Päänäyttämöllä järjestettiin 3 Helsingin juhlatuokkien esitystä, Alminsalissa taas 7 Kansainvälisen Paulon sellokilpailun tilaisuutta sekä 2 Musica nova Helsinki -festivaalin konserttia, joissa oli yhteensä 4 542 katsojaa. Lisäksi oopperatalossa järjestettiin kymmeniä kokouksia, konferensseja, juhlia ja muita tilaisuuksia.

Jukka Linkolan *Robin Hood* -ooppera ilmestyi DVD-tallenteena Alba-levymerkillä huhtikuussa ja *Die tote Stadt* -ooppera Opus Arte -levymerkillä lokakuussa. Lisäksi Ondine julkaisi elokuussa levytyksen Tuomas Kantelisen *Lumikuningatar*-balettiin säveltämästä musiikista.

YLEISÖYHTEISTYÖ TAVOITTI UUTTA YLEISÖÄ

Suomen Kansallisopperassa yli kahden vuosikymmenen ajan tehtyä yleisöyhteistyötä laajennettiin ja monipuolistettiin edelleen. Yleisöyhteistyö pyrkii tavoittamaan uutta ooppera- ja balettiyleisöä ja kehittämään uusia tapoja tavoittaa niitä ihmisiä, jotka ovat Kansallisopperan vakiintuneiden toimintamuotojen ulottumattomissa. Erityisryhmille suunnattujen esitysten lisäksi tärkeässä roolissa on osallistava taiteellinen toiminta sekä Kansallisopperan erityisosaamiseen liittyvä täydennyskoulutus. Vuoden aikana yleisöyhteistyötä tehtiin yhteensä 20 paikkakunnalla.

Kauden ohjelmistossa oli oopperaa, tanssia ja työpajoja päiväkotit- ja kouluikäisille, uutuusteoksena *Leijonankesyttävä*-ooppera 5–8-vuotiaille. Suosittujen *Lasten taidetuokioiden* rinnalla aloitettiin *Vauvojen taidetuokiot* virkistykseksi perheen pienimmille vanhempien, ja verkko-oopperatalo *Spotti* tarjosi monen ikäisille elämyksellisiä välähdyksiä oopperatalon kulussientakaisesta aherruksesta.

Jukka Linkolan koululaisooppera *Hölmöläiset* sai kantaesityksensä toukokuussa. Vuoden aikana *Hölmöläisiä* esittivät eri puolilla maata yhteensä 13 koulun 5.–6.-luokkalaisten ammattitaiteilijoiden rinnalla. Pääkaupunkiseudun 1.–2.-luokkalaisten poikia innostettiin 16 eri koulussa baletin pariin *Balettienergiaa pojille!* -hankkeessa. Tuhannet koululaiset ja opiskelijat seurasivat lisäksi oopperoiden ja balettien harjoituksia ja osallistuivat teoskohtaisiin työpajoihin. Myös opettajien koulutukseen panostettiin.

Taidekorkeakoulujen kanssa yhteistyö jatkui: Kansallisoopperan perehdyttäminä Sibelius-Akatemian ja Aalto-yliopiston opiskelijat tuottivat kolmen pääkaupunkiseudun koulun kanssa *Turandottiin* kytkeytyvät produktiot, joissa teokseen tutustuttiin musiikin, draaman, valaistuksen ja puvustuksen kautta.

12–16-vuotiaiden musiikkiteatteriryhmä Par(r)asvaloissa valmisti ammattilaisten johdolla oman, elämänmakuisen produktion Alminsaliin. Vuonna 2011 käynnistetty, Kansallisoopperan, Sibelius-Akatemian, Radion sinfoniaorkesterin, Helsingin kaupunginorkesterin, Musiikkitalon sekä New Yorkin filharmonisen orkesterin yhteinen *Kuule, minä sävellän!* -hanke jatkui koululaisten sävellyskonsertilla, joka valmisteltiin ammattisäveltäjien ja taidekorkeakoulun opiskelijoiden johdolla.

Robin Hoodin, *Turandotin* ja *Leijonankesyttäjän* esityksiä tulkattiin viittomakielelle, ja uutena toimintamuotona kaksi *Prinsessa Ruusunen* -baletin esitystä kuvailutulkattiin näkövammaisille. Seniori-ikäiset kutsuttiin pyörähtelemään *Oopperan teetansseihin*, ja konsertti- ja tanssivierailuja pääkaupunkiseudun hoivalaitoksiin tehtiin yhteensä 14. *Laululla läsnä* ja *Liikkeellä läsnä* -workshopit perehdyttivät hoiva-alan ammattilaisia siihen, miten omaa ääntä ja liikettä voi hyödyntää jokapäiväisessä työssä, ja vantaalaisia ja espoolaisia omaishoitajia kutsuttiin virkistyspäivän viettoon esi-tyksen ja kiertokäynnin merkeissä.

YHTEISTYÖ PÄÄKAUPUNKISEUDUN KUNTIEN KANSSA

Kansallisoopperan toiminnan rahoituksesta 10 % katetaan Helsingin, Espoon, Vantaan ja Kauniaisten kaupunkien avustuksilla, vuosiksi 2009–2013 solmitun yhteistyösopimuksen mukaisesti. Rahoitusosuudet on määritetty sopimuskauden alussa sen mukaan, kuinka paljon kustakin kaupungista kävi asiakkaita Kansallisoopperassa.

Edellisvuosien tapaan Helsingin, Espoon, Vantaan ja Kauniaisten kaupunkien kanssa tehtiin monipuolista yhteistyötä myös vuonna 2013. Kansallisoopperan orkesteri, solistit ja kuoro konsertoivat Espoossa ja Vantaalla, ja *Kansallisbaletin tähtihetkiä* koettiin Espoon Louhisalissa. Vantaalla ja Espoossa vieraili koululaisille ja päiväkotikäisille suunnattuja esityksiä, ja myös avoimiin pääharjoituksiin on omat kiintiöpaikkansa pääkaupunkiseudulta tuleville ryhmille.

Lisäksi lukuisat yleisöyhteistyöhankkeet suuntautuvat pääkaupunkiseudun kuntien lapsille, nuorille, vanhuksille ja muille erityisryhmille kuten hoiva-alan ammattilaisille ja omaishoitajille (ks. luku Yleisöyhteistyö).

HENKILÖSTÖ

Suomen Kansallisooppera työllistää monia eri alojen huippuammattilaisia. Vuoden 2013 lopussa Suomen Kansallisoopperan säätiön palveluksessa työskenteli yhteensä 533 kuukausipalkkaista työntekijää (529 edellisen vuoden lopussa), ja keskimäärin työntekijöitä oli vuoden aikana 526 (532 edellisen vuoden aikana). Keskimäärin vuoden aikana taiteellisissa tehtävissä työskenteli 251, teknisillä osastoilla 168, hallinnollisissa tehtävissä 42, muissa taiteellisissa ja tuotannollisissa tehtävissä 53 sekä Balettioppilaitoksessa 12 henkilöä.

Työsuhteista 471 oli vakituista (452 edellisenä vuonna) ja 62 määräaikaista (77 edellisenä vuonna). Vuoden 2013 aikana alkoi 28 kuukausipalkkaista toistaiseksi voimassaolevaa ja 108 määräaikaista työsuhdetta. Vuoden aikana päättyi 23 kuukausipalkkaista toistaiseksi voimassaolevaa ja 121 määräaikaista työsuhdetta.

Lisäksi vuoden aikana Kansallisoopperan työskentelyyn osallistui kaiken kaikkiaan 886 tunti- ja suorituspalkkaista työntekijää, joista noin 80 % vierailijoina taiteellisissa tehtävissä.

TYÖEHTOSOPIMUSTOIMINTA

Suomen Kansallisoopperan henkilöstöryhmien palkka- ja työehtoja määrittää 12 eri työehtosopimusta. Kyseiset työehtosopimukset uudistettiin toimintavuonna käydyissä neuvotteluissa sopimuskaudeksi 1.4.2014–31.1.2017 keskusjärjestöjen työllisyys- ja kasvusopimuksen mukaisesti. Sovitut palkankorotukset olivat maltillisia. Sopimuksissa sovittiin myös erilaisista työaikajoustoista, vuosilomaetuuksien yhtenäistämisestä ja eräiden taiteellisten ryhmien näytöskorvausjärjestelmän uudistamisesta. Sopimuksiin otettu kriisilauseke mahdollistaa neuvottelut työehtosopimuksen ehtoista poikkeamisesta poikkeuksellisissa taloudellisissa vaikeuksissa.

Työehtosopimusten sisällön kehittämistä jatketaan sopimuskauden aikana eri työryhmissä, jotka käsittelevät muun muassa kokonaistyöaikaa. Näytäntö-

järjestäjät otettiin teknisten pienryhmien työehtosopimuksen soveltamispiiriin.

Tekniseen henkilökuntaan kuuluvien päivätekniikan työntekijöiden työehtosopimuksessa toteutettiin kokonaisuudistus, ja se solmittiin erillisenä työntekijöitä edustavan uuden ammattiliiton kanssa. Ratkaisussa sovittiin uuden palkkausjärjestelmän käyttöönotosta 1.4.2014 lukien. Palkkausjärjestelmän kehittäminen on käynnistetty vuonna 2007. Uusi palkkausjärjestelmä perustuu tehtävän vaativuuden ja henkilökohtaisen työsuorituksen arviointiin, ja siinä luovutaan ikälisistä.

Taiteellisten ryhmien tallennesopimus neuvoteltiin ja solmittiin erillään työehtosopimuksista.

Suomen Kansallisoopperan työnantajaliitto on Palvelualojen Työnantajat PALTA ry, joka on Elinkeinoelämän keskusliiton (EK) jäsenliitto. Suomen Kansallisoopperan pääjohtaja Päivi Kärkkäinen on ollut toimintavuoden aikana PALTA ry:n hallituksen jäsen.

YHTEISTOIMINTA

Kansallisoopperan YT-neuvottelukuntaan kuuluvat eri työntekijäryhmien luottamusmiehet sekä työnantajan edustajat, ja sen puheenjohtajana toimii pääjohtaja. Henkilöstön ja johdon välisen epävirallisen keskusteluyhteyden ylläpitämiseksi johtajat ja henkilöstöpäällikkö tapaavat säännöllisesti henkilöstön yhteistyöhön valittujen edustajien (HYVE) ryhmää. Ryhmään kuuluvat työntekijäyhdistysten puheenjohtajat ja luottamusmiehet, hallituksen ja hallintoneuvoston henkilökuntajäsenet sekä tasa-arvotoimikunnan jäsenet. Tapaamisia järjestettiin vuoden aikana kuusi kertaa.

Muita yhteistoiminnan muotoja ovat mm. työsuojelu/turvallisuus-, ruokala- ja tasa-arvotoimikunnat. Myös henkilöstölehti Operaatioiden toimituskunnassa on työntekijöillä omat edustajansa.

Kansallisooppera tukee henkilöstön ammatillista kehittymistä, ja asia on nostettu henkilöstösuunnitelman keskeiseksi painopisteeksi. Ammatillisen kehittymisen tarpeet tarkistetaan säännöllisissä kehityskeskusteluissa.

Esimiesvalmennus on jatkunut Kansallisoopperassa säännöllisesti vuodesta 2008 alkaen. Erillisiä esimiesvalmennusryhmiä on kolme. Johtajien ja osastopäälliköiden valmennus toteutettiin vuoden 2013 aikana viisi kertaa, ja sen aiheina olivat mm. esimiestyö, HR-järjestelmän käyttö, viestintätilanteet ja Kansallisoopperan julkisuuskuva, aivot ja jaksaminen, intranetin uudistus sekä vuosilomalain muutokset. Keväällä 2013 käynnistyi tekniikan erikoisammattitutkintoon johtava työkykypainotteinen esimiesvalmennus, johon osallistuu noin 25 tekniikan päällikköä, apulaispäällikköä ja esimiestä. Syksyllä käynnistyi myös englanninkielinen esimiesvalmennus.

Hallinnon työntekijöiden kanssa järjestettiin yhteensä kolme erillistä kehittämistilaisuutta, joissa käsiteltiin hallinnon ja tuotannon työntekijöiden yhteisiä asioita.

Kansallisoopperan yhteinen opintopiiri järjestettiin vuoden 2013 aikana kolme kertaa. Asiantuntijaalustuksen jälkeen opintopiireissä keskusteltiin päivän teemasta, kuten aivojen käytön haasteista sekä huippusuoriutumisesta ja onnistumisesta.

Sisäisen keskustelukulttuurin kehittämiseen panostettiin vuoden 2013 aikana edelleen myös johtajien ja henkilöstön välisillä säännöllisillä tiedotus- ja keskustelutilaisuuksilla. Henkilöstöinfo järjestettiin kuukausittain aina hallituksen kokouspäivänä. Koska Kansallisoopperan työntekijät edustavat yhteensä 27 eri kansallisuutta, tapahtuu sisäinen viestintä aina sekä suomeksi että englanniksi. Syksyllä 2013 käynnistettiin intranetin uudistusprojekti, jonka tavoitteena on uuden intranetin käyttöönotto elokuussa 2014.

Vuonna 2012 toteutetussa tasa-arvokyselyssä saatiin tietoja kiusaamisen ja häirinnän kokemuksista työyhteisössä. Tämän johdosta päätettiin Kansallisoopperalle tehdä oma ohjeistus kiusaamisen ja häirinnän estämiseen ja näiden ilmiöiden tunnistamiseen. Hyvä käytös sallittu -ohjeistus jaettiin Kansallisoopperan jokaiselle työntekijälle, ja sen sisältöä käsiteltiin yhteensä 21 eri osastokoko-

uksessa tai työyhteisöpäivässä. Ohjeistus herätti kiinnostusta myös muissa taidelaitoksissa, mm. orkesteri- ja teatterikentällä.

TYÖKYVYN TUKEMINEN

Kansallisoopperan henkilöstöä kannustetaan monin tavoin omasta työkyvystä huolehtimiseen. Työterveyspalveluja antaa moniammatillinen tiimi, jossa työterveyshoitajien ja -lääkäreiden lisäksi ovat mukana työfysioterapeutti, ravintoterapeutti sekä työpsykologi. Työterveyspalvelut toteutetaan kokonaisuudessaan ostopalveluna.

Ennaltaehkäiseviä työterveyspalveluita on painotettu edelleen voimakkaasti myös vuoden 2013 aikana. Kellan lakimuutosten myötä mm. työterveysneuvottelujen ja kuntoutuspalaverien käyminen sekä osasairauspäivärahan ja eläkevakuutusyhtiön tukeman työkokeilun käyttö ovat tulleet yhä keskeisemmiksi osiksi työkyvyn tukemisen toimintaa. Kansallisoopperassa on myös siirrytty osastokohtaisten työpaikkaselvitysten käytäntöön. Näiden selvitysten avulla saadaan tärkeää ja olennaista tietoa eri työntekijäryhmien työkyvystä ja siihen liittyvistä mahdollisista haasteista. Vuonna 2013 tehtiin osastokohtainen työpaikkaselvitys orkesterille sekä kuorolle.

Kansallisoopperassa on käytössä TyöKuntoon-malli varhaisen tuen ja työkyvyn tukemisen mallina. Vuonna 2013 vahvistettiin mallin toimivuutta ottamalla käyttöön yhteiset toimenpiderajat liittyen yhteydenpitoon työntekijän kanssa pitkien sairauspoissaolon aikana sekä omailmoitus- ja sairauspoissaolojen määriin.

TYÖSUOJELU JA TURVALLISUUS

Kansallisoopperan turvallisuustoimikunta koostuu työsuojelutoimikunnasta sekä asiantuntijajäsenistä. Turvallisuustoimikunta on kokoontunut neljä kertaa toimintavuoden aikana. Toimikunta päätti siirtyä vuoden 2014 alusta työsuojeluedustajien valinnassa nelivuotiskauteen.

Kansallisooppera on liittynyt Nolla tapaturmaa -foorumiin vuoden 2013 alusta. Foorumin lähes neljänsadan yritysjäsenen verkosto toimii yhteistyössä työsuojelutietoutta jakaen ja toisiltaan oppien sekä omaa työturvallisuustasoaan mitaten ja kehittäen.

Näyttämöturvallisuuden kehittämiseksi on perustettu vuonna 2012 erillinen projekti, jonka erityisiä kehittämiskohteita vuonna 2013 olivat poikkeamaraportointi, henkilöstön turvallisuus-perehdyttäminen sekä turvallisuusyhteistyön kehittäminen.

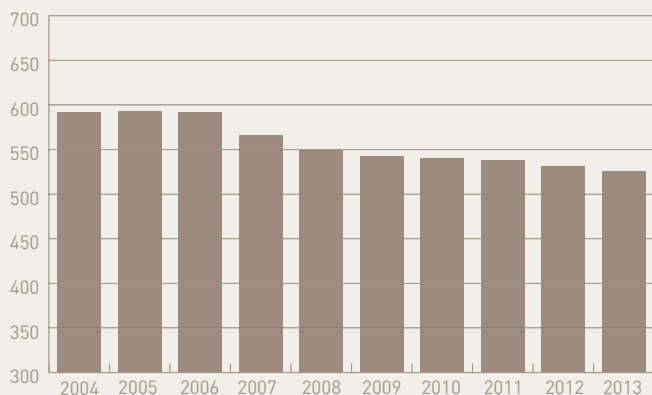
ELÄKEJÄRJESTELYT

Kansallisoopperan työntekijöiden lakisääteinen eläketurva on järjestetty työeläkevakuutuksella. Vakinaisia laulajia ja tanssijoita sekä sitä osaa muusta henkilökunnasta, joka on tullut vakinaiseen työsuhteeseen ennen 31.12.1995, koskee lisäeläketurva, joka on järjestetty ryhmävuokratuella. Vuoden 2013 aikana lisäeläkevakuutuksen piirissä oli yhteensä 229 työntekijää, joista 73 tanssijaa, 65 laulajaa ja 91 muuta henkilöä. Lisäeläketurvan eläkevastuut ja niihin liittyvät vuosittaiset kulut on tilinpäätöksessä kirjattu vakuutusyhtiön asiantuntijan laskelman mukaisesti täyteen määräänsä tuloslaskelman eläkekuluihin.

Suomen Kansallisoopperan säätiön vakinaisille tanssijoille ja laulajille järjestämä lisäeläke-etuus ei ole palkkaetuus, vaan työnantajan kokonaan kustantama kollektiivinen lisäeläketurvajärjestelmä. Lisäeläkevakuutus perustuu kokonaiseläketurvaan, jossa lisäeläke ja lakisääteinen työeläke yhdessä muodostavat tavoitteena olevan eläketurvan. Tanssijoiden eläkeikä on 44 vuotta ja laulajien 55 vuotta.

HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ

Kuukausipalkkaisen henkilökunnan määrä keskimäärin

TULOS JA TASE

Säätiön toiminnan rahoituksesta noin 80 % katetaan opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa vuosiksi 2010–2014 solmitulla aiesopimuksella sekä vuosiksi 2009–2013 Helsingin, Espoon, Vantaan ja Kauniaisten kaupunkien kanssa solmitulla yhteistyösopimuksella. Noin 20 % toiminnan rahoituksesta katetaan lähinnä näytännöistä saatavilla lipputuloilla ja näytäntöihin liittyvien oheispalveluiden tuotoilla, mutta myös yritys yhteistyötuotoilla, yksityisillä lahjoituksilla sekä vuokratuotoilla muille oopperatalolle vuokratuista teoksista.

Tilikauden tulos oli 2,6 milj. euroa ylijäämäinen (3,1 milj. euroa ylijäämäinen vuonna 2012). Syntyneellä ylijäämällä varmistetaan toiminnan jatkuvuus lähivuosina, kun julkinen rahoitus vähenee.

Varsinaisen toiminnan tuotot olivat 10,3 milj. euroa (11,1 milj. euroa vuonna 2012). Näytäntötuottojen osuus toiminnan kokonaistuotoista oli 7,8 milj. euroa (8,1 milj. euroa vuonna 2012). Lipun arvonlisäveroton keskihinta oli 41 euroa (39 euroa vuonna 2012). Lipputulot pystyttiin pitämään lähes edellisen vuoden tasolla, vaikka ensi-iltoja oli yksi vähemmän ja pää-

näyttämön esitysten määrää oli vähennetty vuodesta 2012. Muut varsinaisen toiminnan tuotot olivat lähinnä ravintola- ja vuokratuottoja (0,6 milj. euroa vuonna 2013 ja 0,8 milj. euroa vuonna 2012), yritys yhteistyötuottoja ja yksityisiä avustuksia (0,6 milj. euroa 2013 ja 0,8 milj. euroa 2012), kiinteistön huollon korvauksia (0,7 milj. euroa vuosina 2013 ja 2012) sekä näytäntötoimintaan liittyvien oheistuotteiden myyntituottoja ja Balettioppilaitoksen lukukausimaksuja.

Varsinaisen toiminnan kulut olivat 53,0 milj. euroa (53,0 milj. euroa vuonna 2012). Henkilöstömenot kasvoivat 0,1 milj. euroa edellisestä vuodesta. Kokoaikaisen henkilöstön palkkamenot ja muut henkilöstömenot vuonna 2013 olivat yhteensä 37,1 milj. euroa (36,0 milj. euroa vuonna 2012). Taiteellisissa ja muissa tehtävissä toimineiden vierailijoiden henkilöstömenot olivat 4,9 milj. euroa (5,6 milj. euroa vuonna 2012) ja teknisissä ja hallinnollisissa tehtävissä käytettyjen tuntipalkkaisten työntekijöiden henkilöstömenot 1,2 milj. euroa (1,5 milj. euroa vuonna 2012).

Tuotantokulut olivat 2,6 milj. euroa (3,0 milj. euroa 2012). Merkittävin syy tuotantokulujen pienenemiseen

Tulos (milj. euroa)

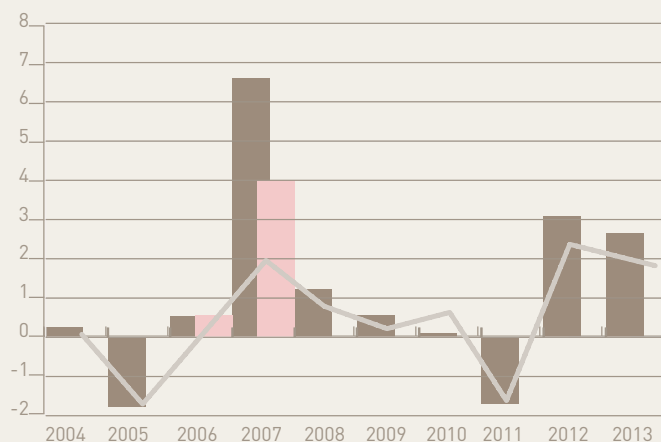
Merkittävimmät satunnaiset erät:

2006: lahjoitus 0,6 milj. euroa

2007: siirto käyttörahastoon 4,0 milj. euroa

TULOS

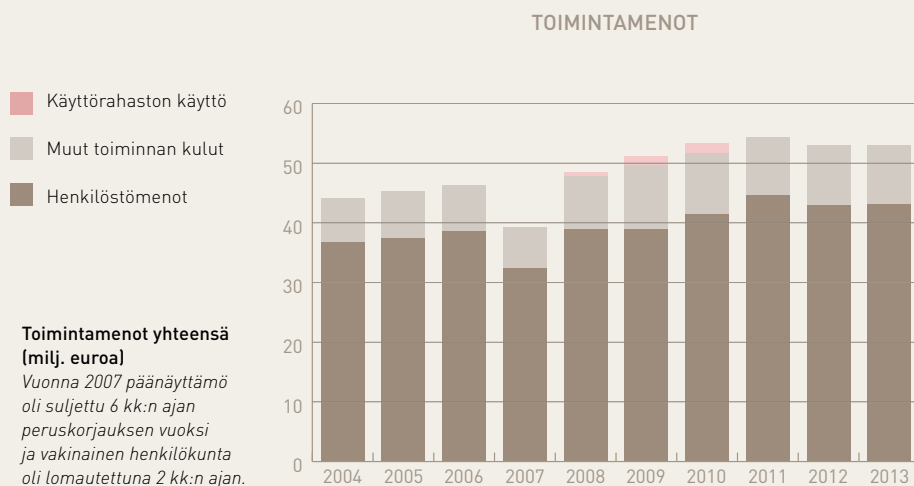
- Varsinainen tulos
- Satunnaiset erät
- ● ● ● Kirjanpidon tulos

oli kirjauskäytännön muutos teosten vuokraustoiminnan osalta. Viestinnän kulut pysyivät edellisvuoden tasolla haasteellisesta markkinatilanteesta huolimatta (1,7 milj. euroa 2013 ja 1,7 milj. euroa 2012). Hallinnon kulujen kasvun syynä olivat vuonna 2012 toteutettu perustietoteknisten palvelujen ulkoistaminen sekä monet kertaluontoiset kehitysprojektit, joilla pyritään tehostamaan toimintaa eri puolilla organisaatiota (hallinnon kulut 1,8 milj. euroa vuonna 2013 ja 1,4 milj. euroa vuonna 2012). Kiinteistö- ja kalustomenot olivat 2,7 milj. euroa (2,9 milj. euroa vuonna 2012). Valtiolta saadut vuokra-avustukset (14,0 milj. euroa vuonna 2013 ja 13,6 milj. euroa vuonna 2012) on tuloslaskelmassa kohdistettu vuokramenojen oikaisuksi.

Säätiön kokonaistulokseen sisältyy Kansallisoopperan rahoitettavaksi jäänyt osuus Balettioppilaitoksessa annetusta opetuksesta (0,2 milj. euroa 2013 ja 0,4 milj. euroa 2012; tarkempi selvitys Balettioppilaitoksen vaikutuksesta Säätiön tulokseen on annettu tilinpäätöksen liitetiedossa nro 15).

Käyttöomaisuuden poistot olivat 1,1 milj. euroa (1,0 milj. euroa 2012). Investoinnit pysyviin vastaaviin olivat 0,3 milj. euroa (1,5 milj. euroa vuonna 2012).

RAHOITUSASEMA

Kansallisoopperan rahoitusasema säilyi edellisten vuosien tapaan vahvana koko vuoden. Vuoden 2013 lopulla Säätiön taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan markkina-arvoon arvostetut rahoitusvarat olivat 17,7 milj. euroa (15,1 milj. euroa 31.12.2012). Säätiön rahoitusomaisuuden markkina-arvo 31.12.2013 oli 18,8 milj. euroa (15,9 milj. euroa 2012).

Säätiön sijoitussalkkua kasvatettiin vuoden aikana 3 milj. eurolla 10 milj. euroon. Sijoitussalkku on ammatimaisen varainhoitoyhtiön hoidettavana. Sijoitustoiminnan keskeiset tavoitteet ja rajat on määritelty säätiön hallituksen määrittämässä sijoitusstrategiassa. Sijoitustoiminnan tavoitteena on turvata ja kasvattaa sijoitussalkun arvoa ja antaa keskipitkällä aikavälillä kohtuullinen tuotto alhaisella riskitasolla.

Varsinaisen toiminnan omarahoitus rahoituslaskelmassa oli 10,5 milj. euroa (11,6 milj. euroa vuonna 2012). Näistä yhteistyösopimusten perusteella saatujen yritys yhteistyötuottojen ja yksityisten avustusten osuus oli 0,6 milj. euroa (0,8 milj. euroa vuonna 2012). Sijoitustuottoja kertyi rahoituslaskelman mukaan 0,2 milj. euroa (0,3 milj. euroa vuonna 2012). Korkotuottoja rasitti edelleen alentunut korkotaso. Varainhoidossa olevan sijoitussalkun realisoituneet myyntivoitot ja -tappiot olivat yhteensä 0,1 milj. euroa (0,1 milj. euroa vuonna 2012). Vuokratulujen kattamiseen saatiin

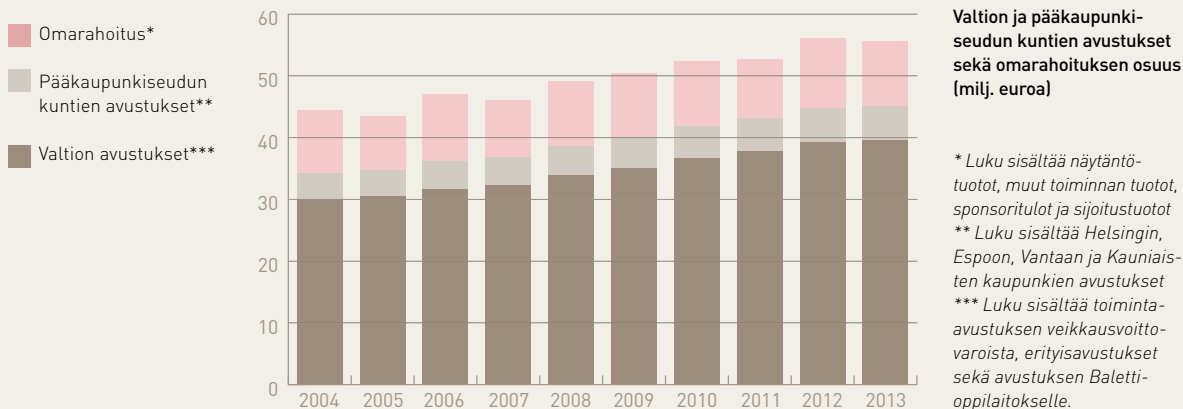
valtion vuokra-avustusta 14,0 milj. euroa (13,6 milj. euroa vuonna 2012).

Toiminnan yleisavustus veikkausvoittovaroista oli 38,3 milj. euroa. Yleisavustus jäädytettiin vuoden 2012 tasolle sen sijaan, että siinä olisi huomioitu vuosiksi 2010–2014 solmittuun aiesopimukseen sisältyvät valtion virka- ja työehtosopimusten mukaiset palkankorotukset, jotka olisivat olleet suuruudeltaan noin 1 milj. euroa. Balettioppilaitoksen perus- ja ammatillisen opetuksen avustukset olivat 1,2 milj. euroa (1,0 milj. euroa vuonna 2012). Pääkaupunkiseudun kuntien rahoitus sopimuksen mukaiset avustukset kasvoivat voimassa olevaan sopimukseen perustuvien indeksitarkistusten perusteella 0,1 milj. eurolla (5,5 milj. euroa 2013 ja 5,4 milj. euroa 2012). Valtion erityisavustuksia myönnettiin CD:n tuottamiseen *Lumikuningatar*-baletin musiikista, ooppera- ja balettiesitysten avoimen tietokannan kehittämiseen, Jean Sibeliuksen juhlavuoden 2015 yleisöyhteistyöhankkeeseen sekä Kansallisoopperan radiomikrofonijärjestelmän uusimiseen. Näistä 0,2 milj. euroa kohdistui vuodelle 2013 (0,0 milj. euroa vuonna 2012).

Oma pääoma vuoden 2013 lopulla oli 10,7 milj. euroa (8,1 milj. euroa vuonna 2012). Vapaata omaa pääomaa oli 10,5 milj. euroa (7,9 milj. euroa vuonna 2012).

Vuoden aikana ei tarvittu lainarahoitusta.

TOIMINNAN RAHOITUS

YHTEISTYÖKUMPPANIT

Pääyhtisyhteistyökumppaneina toimivat edellisen vuoden tapaan Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma ja Helsingin Sanomat sekä heinäkuusta 2013 alkaen uutena kumppanina Ernst & Young Oy. Lisäksi yritysyhteistyökumppaneita vuoden 2013 ajan olivat Dagmar Oy ja Clear Channel Oy.

Kohdennettua yhteistyövastiketta saatiin Danske Bankilta, joka osana yhteistyötä rahoitti Baletin kesäkiertuetta edellisen vuoden tapaan. Jane ja Aatos Erkon säätiö myönsi avustusta nuorisoryhmän perustamiseksi Kansallisbaletin yhteyteen. Kolmivuotisen avustuksen suuruus on 0,9 milj. euroa.

Kiinteistön ylläpidosta ja huollosta on tehty yhteistyösopimus valtion omistaman Senaatti-kiinteistöjen kanssa. Lipunmyynti toteutetaan hyödyntämällä Lippupiste Oy:n järjestelmää ja myyntiverkostoa.

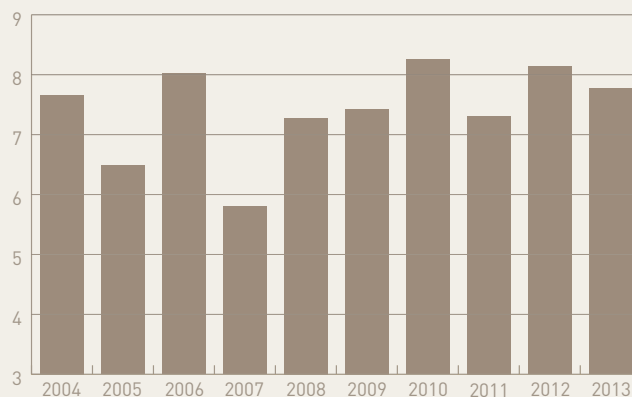
Kansallisooppera noudattaa hankintatoimessaan julkisen hankintalainsäännöksiä. Vuoden 2013 aikana kilpailutettiin mm. tavarankuljetus- ja sisälogistiikkapalvelut.

Oopperan Tukisäätiö myönsi aiempien vuosien tapaan apurahoja ooppera- ja balettitaidetta edustaville luoville ja esittäville taiteilijoille sekä Oopperan työntekijöille ammattitaidon ylläpitämiseen ja kehittämiseen. Tukisäätiön hallituksen puheenjohtajana on toiminut Matti Ahde ja asiamiehen tehtävää on hoitanut Kansallisoopperan kirjanpitoapäällikkö Marjaana Niemi.

NÄYTÄNTÖTUOTOT

Näytöntötuotot (milj. euroa)

*Vuonna 2007 päänäyttämö
oli suljettu 6 kk:n ajan
peruskorjauksen vuoksi.*

TOIMINNAN RISKIT JA EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Kansallisoopperan toiminnan rahoitus on pitkällä aikavälillä riippuvainen julkisen talouden kehityksestä. Valtion ja kuntien kasvavat rahoituspaineet sekä veikkausvoittovarojen kehitys ja uudet tuensaajat heijastuvat Kansallisoopperan rahoitukseen. Vuonna 2013 valtion avustus jäädytettiin vuoden 2012 tasolle, ja keväällä saatiin tieto avustuksen supistamisesta yhdellä prosentilla vuonna 2014, opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa aiemmin solmitusta sopimuksesta poiketen. Tästä syystä myös pääkaupunkiseudun kunnat halusivat neuvotella uudet sopimusehdot vuonna 2014 alkavalle sopimuskaudelle ja päätyivät supistamaan avustuksensa tasolle, joka on niin ikään yhden prosentin vuoden 2012 avustusta pienempi.

Rahoituspäätösten lyhyt aikajänne luo epävarmuutta ja vaikeuttaa toiminnan pitkäjänteistä suunnittelua. Tulevan ohjelmiston suunnittelun aikajänne on tuotantorakenteen ja vierailevien taiteellisten resurssien varmistamistarpeen vuoksi pitkä. Sopimuksia on solmittava ja tuotantosuunnitelmat vahvistettava 3–5 vuotta ennen varsinaista esitysvuotta, vaikka julkisen rahoituksen lopullinen määrä vahvistetaan vuodeksi kerrallaan.

Epävarmassa rahoitustilanteessa Kansallisoopperan on entistään tärkeämpää panostaa julkisuuskuvansa hallintaan. Toimintaansa kohdistuvia riskejä Kansallisooppera hallitsee parhaiten toimimalla aktiivisesti strategisten päämääriensä mukaisesti: tarjoamalla korkealaatuisia esityksiä, palvelemalla koko Suomea, tuomalla hyvinvointia mahdollisimman laajasti koko kansan saataville niin maantieteellisesti kuin demografisestikin, sekä toimimalla kaikilta osin mahdollisimman tehokkaasti, taloudellisesti ja läpinäkyvästi.

Keskeinen sisäinen riski liittyy ohjelmiston houkuttelevuuteen ja oikea-aikaiseen toimeenpanoon ja sitä kautta esitysten yleisömenestykseen ja lipputuloihin. Palvellakseen yhä suurempaa osaa suomalaisista Kansallisoopperan on tärkeää uudistua ja panostaa uusien yleisöjen löytämiseen.

Kulttuuri-, urheilu- ja muun elämystarjonnan kasvu pääkaupunkiseudulla sekä viihteen ja taiteen eri muotojen digitaalinen tarjonta maailmanlaajuisesti lisäävät kilpailua vapaa-ajasta ja asettavat siten haasteita yleisön mielenkiinnon säilyttämiselle ja kasvattamiselle. Lisäksi pitkään jatkunut yleinen epävarmuus talouden kehityksestä niin Suomessa kuin muualla maailmassa muuttaa myös kulttuurista kiinnostuneen yleisön ostokäyttäytymistä entistä varovaisempaan ja ennakoimattomampaan suuntaan. Kasvavaan kilpailuun ja yleisön vaatimuksiin vastaaminen edellyttää ketteryyttä ja joustavuutta ohjelmistosuunnittelussa ja jatkuvaa panostusta korkeaan taiteelliseen tasoon, käytettävissä olevien resurssien puitteissa.

Yleinen eliniän pidentyminen ja ansiotason nousu kasvattavat tanssijoiden ja laulajien lisäeläkekustannuksia myös tulevana vuosina. Kasvavat lisäeläkekustannukset kaventavat systemaattisesti Kansallisoopperan tulevien vuosien taloudellista liikkumavaraa. Vastaavasti henkilökunnan keski-ikäen nousu edellyttää lisääntyvää panostusta ennakoivaan työterveyshuoltoon.

Näyttämötekniisiin toimintoihin ja kiinteistön hallintaan liittyviin riskeihin varaudutaan ennakoivalta, säännöllisellä ja jatkuvalla huoltotoiminnalla, henkilöstön koulutuksella ja varamiesjärjestelyillä. Esityksen keskeytymisen tai peruuntumisen sekä henkilö- ja muihin toiminnan riskeihin on varauduttu myös vakuutuksin ja sopimuksin.

HALLINTO JA TOIMINTAPERIAATTEET

Suomen Kansallisoopperan säätiön toimielimet ovat hallitus ja hallintoneuvosto.

Toiminnan lähtökohtana on avoin ja tehokas hallinto sekä hyvä hallintotapa. Hallinnointiperiaatteet perustuvat säätiölakiin ja Säätiön sääntöihin, ja ne on kirjattu Säätiön hallituksen hyväksymiin johtosääntöön, taloussääntöön sekä hallituksen ja hallintoneuvoston työjärjestyksiin. Johtosääntö määrittelee hallituksen ja toimivan johdon välisen toimivallan ja työnjaon. Pääjohtaja voi siirtää toimivaltaansa muille johtajille delegointipäätöksellä. Taloussäännössä määrätään sisäisen taloudenpidon säännöt ja hankintavaltuudet. Säätiön corporate governance -säännöstö sisältää myös esteellisyyttä koskevan ohjeistuksen, hallituksessa käsiteltävien asioiden tiedottamista ja luottamuksellisuutta koskevat periaatteet sekä toimielinten päätöksentekomenettelyä koskevat määräykset koskien esimerkiksi läsnäolo-oikeutettujen ja henkilöstön edustajien oikeutta osallistua asioiden käsittelyyn hallituksessa. Lisäksi hallitus päätti toimintavuonna avoimuusperiaatteesta, jonka mukaan Suomen Kansallisooppera pyrkii toimimaan sekä sisäisesti että ulkoisesti niin avoimesti ja läpinäkyvästi kuin se julkisuutta ohjaavien säädösten ja suositusten puitteissa on mahdollista.

HALLITUS

Hallitus hoitaa säätiölain mukaisesti Säätiön asioita ja edustaa Säätiötä. Hallituksen toimikausi on kolme vuotta. Nykyisen hallituksen toimikausi päättyy huhtikuussa 2016 hallintoneuvoston varsinaiseen kokoukseen. Hallituksessa on 9 jäsentä. Opetus- ja kulttuuriministeriö nimeää hallituksen puheenjohtajan ja 4 muuta jäsentä ja pääkaupunkiseudun kaupungit yhteensä 4 jäsentä (Helsinki 2, Espoo 1 ja Vantaa 1).

Hallituksen puheenjohtaja on Sirkka Hämäläinen-Lindfors, varapuheenjohtaja Raija-Sinikka Rantala ja jäsenet Lasse Arvela, Hanna-Leena Hemming (8.4.2013 asti), Leif Jakobsson (8.4.2013 asti), Pia Kauma (8.4.2013 lukien), Pentti Kivinen, Mari Kiviniemi (8.4.2013 lukien), Tuuli Kousa (8.4.2013 asti),

Tapani Mäkinen, Pekka Pajamo (8.4.2013 lukien), Mari Puoskari (8.4.2013 lukien) ja Esa Ruuttunen (8.4.2013 asti). Hallituksen esittelijänä toimii pääjohtaja Päivi Kärkkäinen ja hallituksen sihteerinä lakimies Anita Prusila.

Lisäksi hallituksessa on kolme henkilöstön nimeämää läsnäolo-oikeutettua edustajaa, jotka ovat Kalle Rannikko, Patrik Stenström ja Jouka Valkama.

Hallituksen tehtävänä on mm.

- vastata säätiölain mukaisesti Suomen Kansallisoopperan toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä ja siitä, että Säätiön varat sijoitetaan varmasti ja tuloa tuottavalla tavalla
- nimittää pääjohtaja ja muut johtajat, päättää johtajien tehtävistä, työnjaosta ja palkkauksesta
- päättää Kansallisoopperan perusorganisaatiosta
- päättää Säätiön säännöistä ja hallinnointiperiaatteista
- päättää Kansallisoopperan strategiasta ja ohjelmistopolitiikan periaatteista
- päättää budjetista sekä vahvistaa toimintasuunnitelma ohjelmistoinen
- vastata tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta
- päättää lainanotosta, vakuussitoumuksista ja merkittävistä investoinneista
- vahvistaa henkilöstön työsopimusten yleiset perusteet ja työehtosopimusten yleiset linjat ja päättää lisäeläkkeistä

Hallituksen puheenjohtajan tehtävistä on määrätty hallituksen työjärjestyksessä.

Hallitus on asettanut työvaliokunnan, tulevaisuusvaliokunnan (25.4.2013 lukien) sekä nimitysvaliokunnan ja vahvistanut niille toimintaohjeet ja tehtävät. Hallituksen asettamat tarkastusvaliokunta ja palkka- ja eläkevaliokunta yhdistettiin 25.4.2013 lukien talousvaliokunnaksi. Valiokunnat valmistelevat hallituksen päätettäväksi tulevia asioita ja antavat niistä suosituksia hallitukselle.

Työvaliokunta valmistelee hallituksen kokouksessa käsiteltäviksi tulevat asiat. Työvaliokuntaan kuuluvat Sirkka Hämäläinen-Lindfors (pj.) Raija-Sinikka Rantala (vpj.) ja pääjohtaja Päivi Kärkkäinen. Pääjohtaja Päivi Kärkkäinen osallistuu myös muiden valiokuntien toimintaan. Työvaliokunta kokoontui vuonna 2013 yksitoista kertaa.

Nimitysvaliokunta valmistelee johdon nimitys- ja palkkausasioita, johdon evaluointia ja organisaation kehittämistä. Nimitysvaliokunnan jäsenet ovat Sirkka Hämäläinen-Lindfors (pj.), Pentti Kivinen (vpj.), Esa Ruuttunen (8.4.2013 asti) ja Pekka Pajamo (8.4.2013 lukien). Nimitysvaliokunta kokoontui vuoden aikana kaksi kertaa.

Tulevaisuusvaliokunnan tehtävänä on strategian valmistelu ja toteuttamisen seuranta, muun taidekentän (ml. taidealan koulutus) seuranta ja analyysi, Kansallisoopperan taiteellisen toiminnan ja sen linjausten arviointi sekä yhteiskunnallisen vastuullisuuden seuranta ja arviointi. Tulevaisuusvaliokunnan jäsenet ovat Raija-Sinikka Rantala (pj.), Lasse Arvela (vpj.) ja Mari Puoskari. Tulevaisuusvaliokunta kokoontui vuoden aikana kuusi kertaa.

Tarkastusvaliokunta (8.4.2013 asti) valmisti tilinpäätöstä, budjettia ja budjettiseurantaa, taloudellista raportointia, hallinnointiperiaatteiden toteutumista ja riskienhallintaa. Tarkastusvaliokunnan jäsenet olivat Tapani Mäkinen (pj.), Tuuli Kousa (vpj.) ja Esa Ruuttunen. Tarkastusvaliokunta kokoontui vuoden aikana yhden kerran.

Palkka- ja eläkevaliokunta (8.4.2013 asti) valmisti henkilöstön palkkaus- ja palvelussuhdeasioiden sekä lisäeläkejärjestelmän linjauksia. Palkka- ja eläkevaliokunnan jäsenet olivat Lasse Arvela (pj.), Leif Jakobsson (vpj.) ja Hanna-Leena Hemming. Palkka- ja eläkevaliokunta kokoontui vuoden aikana kaksi kertaa.

Talousvaliokunnan tehtävänä on taloutta koskevien budjettien ja ennusteiden sekä tilinpäätösperiaatteiden valmistelu, talouden suunnittelu- ja seurantajärjestelmien sekä riskienhallinnan toimivuuden ja kehittämisen arviointi, henkilöstöstrategian suunnittelu ja toteuttamisen seuranta (mm. työehtosopimusratkaisujen linjaukset, eläkelinjaukset) sekä yhteydenpito tilintarkastajiin. Talousvaliokunnan jäsenet ovat Tapani Mäkinen (pj.), Mari Kiviniemi (vpj.) ja Pia Kauma. Talousvaliokunta kokoontui vuoden aikana neljä kertaa.

Hallitus kehittää toimintaansa säännöllisesti hallitus-työskentelyn itsearvioinnin perusteella.

Hallitus kokoontui vuonna 2013 yksitoista kertaa. Nykyisen, 8.4.2013 aloittaneen hallituksen jäsenten osallistumisprosentit hallituksen varsinaisiin kokouksiin olivat seuraavat: Sirkka Hämäläinen-Lindfors 100 %, Raija-Sinikka Rantala 100 %, Lasse Arvela 86 %, Pia Kauma 71 %, Mari Kiviniemi 71 %, Pentti Kivinen 71 %, Tapani Mäkinen 86 %, Pekka Pajamo 100 % ja Mari Puoskari 71 %. Varsinaisten kokousten lisäksi hallitus piti strategiaseminaarin. Opetus- ja kulttuuriministeriön vahvistamat hallituksen palkkiot vuonna 2013 olivat yhteensä 40 430 euroa.

HALLINTONEUVOSTO

Hallintoneuvoston yhteensä 20 jäsentä ja varajäsentä nimeävät opetus- ja kulttuuriministeriö, pääkaupunkiseudun kaupungit ja Kansallisoopperan henkilöstö sekä hallintoneuvosto itse. Hallintoneuvoston puheenjohtaja on presidentti Martti Ahtisaari ja varapuheenjohtaja on Martti Häikiö.

Hallintoneuvoston toimikausi on kolme vuotta. Hallintoneuvoston toimikausi ja kokoonpano vaihtuivat 8.4.2013. Hallintoneuvoston kokoonpano 8.4.2013 asti ja nykyinen kokoonpano ovat toimintakertomuksen liitteinä. Nykyisen hallintoneuvoston toimikausi päättyy huhtikuussa 2016 hallintoneuvoston varsinaiseen kokoukseen. Hallintoneuvoston sihteerinä toimii Kansallisoopperan lakimies Anita Prusila.

Hallintoneuvoston tehtävänä on Säätiön sääntöjen mukaan mm.

- valvoa Säätiön hallintoa
- vahvistaa Säätiön toimintakertomus ja tilinpäätös
- ylläpitää yhteiskuntasuhteita

Hallintoneuvosto kokoontui vuonna 2013 kolme kertaa.

Hallintoneuvoston jäsenille ei makseta kokouspalkkioita.

Kansallisoopperan pääjohtajana on toiminut Päivi Kärkkäinen. Pääjohtajan tehtävät on määritelty Säätiön säännöissä ja hallituksen vahvistamassa johtosäännössä. Tehtäviä ovat mm.

- Kansallisoopperan toiminnan ja hallinnon johtaminen
- vastuu Kansallisoopperan toiminnan pysymisestä hallituksen vahvistamassa budjetissa
- ohjelmiston sisällöstä päättäminen taiteellisten johtajien avustuksella
- hallitukselle esiteltävien asioiden valmistelu ja hallituksen päätösten toimeenpano
- Kansallisoopperan työntekijöiden rekrytointi sekä palkkaus- ja palvelussuhdeasiat

Pääjohtajan alaisina toimivat oopperan taiteellinen johtaja Mikko Franck (31.7.2013 asti), oopperan taiteellinen johtaja Lilli Paasikivi (1.8.2013 lukien), baletin taiteellinen johtaja Kenneth Greve, viestintäjohtaja Annukka Klinge ja tekninen johtaja Timo Tuovila. Johtajien tehtävistä on määritetty johtosäännössä. Oopperan taiteellinen johtaja vastaa oopperatuotannon toimialueen budjetista, taiteellisesta ja tuotannollisesta suunnittelusta, ohjelmistosta, henkilöstöstä ja tuotannosta. Baletin taiteellisen johtajan tehtävät ovat vastaavat, ja vastuualue käsittää balettituotannon toimialueen ja Balettioppilaitoksen. Viestintäjohtaja johtaa Kansallisoopperan viestintää, markkinointia, myyntiä sekä yritys- ja ystäväyhteistyötä sekä kehittää julkisuuskuvaa ja yksityisen rahoituksen saatavuutta. Tekninen johtaja vastaa tekniikan osastosta ja kiinteistöstä sekä tuotannonsuunnittelusta. Pääjohtaja on lisäksi delegoinut päätösvaltaansa alaisinaan toimiville johtajille, jotka raportoivat pääjohtajalle.

Johtoryhmä valmistelee pääjohtajan apuna hallitukseen tulevia asioita ja juoksevia asioita, koordinoi johtamista ja toimii tiedonkulun kanavana. Johtoryhmään kuuluvat pääjohtaja ja linja johtajat. Johtoryhmän sihteerinä toimii lakimies Anita Prusila.

Tekninen johtaja Timo Tuovila toimii pääjohtajan varamiehenä. Merkittävässä roolissa johtoryhmän ohella työskentelee ylikapellimestari Michael Güttler, joka on oopperan taiteellisen johtajan alainen.

Sekä hallituksen että toimivan johdon päätöksentekoa edeltää keskustelu henkilöstön kanssa. Tämä tapahtuu sekä yhteistointitalain edellyttämässä puitteissa että sisäisen tiedonkulun turvaavan henkilöstön edustajista koostuvan ns. HYVE-ryhmän säännöllisten tapaamisten avulla (ks. luku Henkilöstö).

VUODEN 2014 TOIMINNAN NÄKYMIÄ JA TAVOITTEITA

Toistaiseksi käytettävissä olevien tietojen mukaan julkisen rahoituksen taso tulee pysymään vuosina 2014–2017 tasolla, joka on 99 % vuoden 2012 rahoituksesta. Kun Kansallisoopperan rahoituksesta 80 % tulee julkisista lähteistä ja kun oletettavasti ainakin henkilöstökulut tulevat vuonna 2014 nousemaan vuoden 2012 tasosta, on tiukkaa säästökuuria jatkettava. Jo aiempina vuosina tehdyt säästötoimenpiteet ovat mahdollistaneet tasapainon säilymisen tähän saakka. Taloudellisista syistä vuoden 2015 ohjelmisto- ja toimintasuunnitelmaan saatetaan joutua tekemään hyvinkin suuria muutoksia, joihin valmistaudutaan jo vuoden 2014 aikana.

Rahoitusaseman vahvistamiseksi pyritään tekemään kaikki mahdollinen. Keskeistä on uusien yleisöjen tavoittaminen ja riittävän suurta yleisöä houkuttelevat ohjelmistovalinnat. Syksyllä 2015 ensi-iltansa saa *Oopperan kummitus*, yksi maailman menestyneimmistä musikaaleista. Tavoitteena on saada yleisöä koko maasta, myös niitä suomalaisia, jotka eivät ole aiemmin löytäneet oopperaa tai balettia. Ryhmille ja yrityksille lipunmyynti käynnistetään jo keväällä 2014. Ryhmä- ja yritysmyyntin kehittämiseen ja erilaisten yrityksille ja yhteisöille suunnattujen elämyskokonaisuuksien räätälöimiseen tullaan jatkossa panostamaan aiempaa enemmän.

Koska tavoitteena on edelleen korkea taiteellinen taso resurssien sallimissa puitteissa, tulevat ensi-iltatuotannot on valittu niin, että koko ohjelmisto muodostaa rikkaan ja monipuolisen kokonaisuuden, josta mahdollisimman moni voi löytää itseään koskettavaa tarttumapintaa. Yleisölle tarjotaan vuoden 2014 aikana sekä uusia versioita klassikkoteoksista että tuoreita kantaesityksiä. Ensi-iltoihin kuuluvat muun muassa Karita Mattilan tähdittämä *Jenůfa*, Javier Torresin kantaesitysbaletti *Kaunotar ja hirviö*, ylikapellimestari Michael Güttlerin johtama *La Bohème* sekä pitkään toivottu operetti *Lepakko*. Tanssillisessa konsertissa *Tango! – Buenos Airesista Seinäjoelle* oopperan ja baletin taiteilijat yhdistävät voimansa, ja *Kenneth & Friends* -gaala on kotimaisten ja kansainvälisten balettitähtien juhlaa.

Yhteiskunnallinen vastuu nousee toiminnassa yhä tärkeämmäksi. Siitä huolehditaan edelleen vuonna 2014 paitsi esiintymällä koko maassa myös kehittämällä yleisöyhteistyötä edelleen. Konsertit tulevat muodostamaan vakituisen osan ohjelmistoa. Sekä oopperan että baletin puolella jatketaan kiinteää yhteistyötä muiden, vapaalla kentällä toimivien ryhmien kanssa, muun muassa kutsumalla näitä esiintymään Alminsaliin. Yhteistyötä tehdään muun muassa Lapin kamariorkesterin kanssa, kun *Ihmisen ääni-* ja *Karhu-*oopperat vierailevat Rovaniemellä ja Inarissa. Myös muita kotimaan vierailuja on suunnitteilla.

Vuoden 2014 alusta voimaan tullut tallennesopimus taiteellisten ryhmien kanssa parantaa mahdollisuuksia saattaa ooppera- ja balettiesityksiä nykyistä laajemman yleisön ulottuville koko maassa televisiointien, radiointien, suoratoiston, levytysten ja DVD-taltiointien keinoin. Neuvottelut tallennesopimuksen mahdollistamista käytännön toimista aloitettiin heti tammikuussa 2014. Läsnäoloa digitaalisessa maailmassa pyritään muutenkin vahvistamaan.

Viestinnän tavoitteita, sisältöjä ja painopisteitä on selkiytetty alkuvuoden 2014 aikana. Julkisuuskuvan kehitystyö näkyy muun muassa uuden visuaalisen ilmeen käyttöönottamisella. Lisäksi tavoitteena on kehittää hinnoittelua, uutta yritysyhteistyömallia ja uutta asiakaskesteistä digitaalista markkinointia sekä ottaa käyttöön uusi asiakashallintajärjestelmä.

Uutena palveluna vuonna 2014 lanseerataan kaikille avoin, verkkopohjainen esitystietokanta. Sen avulla voi helposti hakea Kansallisoopperan ja sen edeltäjien Kotimaisen Oopperan ja Suomalaisen Oopperan ooppera- ja balettiesitysten tietoja vuodesta 1911 tähän päivään asti. Tietokanta tarjoaa yleisölle, tutkijoille ja medialle ainutlaatuisen mahdollisuuden perehtyä suomalaisen ooppera- ja balettitaiteen nykypäivään ja historiaan.

Oopperatalon talotekninen remontti jatkuu vuosina 2014–2015. Remontti haittaa Kansallisoopperan päätoimintaa, kun osia talosta joudutaan sulkemaan kolmeksi kuukaudeksi molempina vuosina. Myös tilojen vuokraaminen muille tahoille ja siten omien tulojen kasvattaminen hankaloituu.

TULOSLASKELMA 2013–2012

(Luvut 1 000 euroa)

	Liitetieto	1.1.-31.12.2013	1.1.-31.12.2012
Näytäntötuotot		7 773	8 135
Muut varsinaisen toiminnan tuotot		2 524	2 993
TOIMINNAN TUOTOT YHT.		10 297	11 128
Palkat ja palkkiot	(2)	-30 701	-31 479
Eläkekulut	(3)	-8 783	-7 961
Muut henkilösivukulut		-1 851	-1 897
Muut henkilökuntakulut		-1 820	-1 711
Henkilöstökulut yht.	(2)	-43 155	-43 048
Poistot	(5)	-1 053	-1 044
Tuotantokulut		-2 589	-2 997
Viestinnän kulut		-1 712	-1 683
Hallinto- ja muut kulut		-1 805	-1 349
Kiinteistö- ja kalustokulut	(4)	-16 674	-16 545
Valtion vuokra-avustukset	(4)	13 992	13 635
Muut kulut yht.		-8 788	-8 939
TOIMINNAN KULUT YHT.		-52 996	-53 031
VARSINAISEN TOIMINNAN KULUJÄÄMÄ		-42 699	-41 903
Sijoitustoiminnan tuotot		233	258
Sijoitustoiminnan kulut		-1	-5
Sijoitustoiminnan tuotot ja kulut yht.		232	253
OMATOIMINEN KULUJÄÄMÄ		-42 467	-41 650
AVUSTUKSET			
Valtion yleisavustus		38 260	38 260
Valtion avustus balettioppilaitokselle		1 179	1 029
Muut avustukset		163	20
Valtion avustukset		39 602	39 309
Helsingin kaupungin avustus		3 704	3 645
Espoon kaupungin avustus		1 101	1 083
Vantaan kaupungin avustus		622	612
Kauniaisten kaupungin avustus		77	76
Kaupunkien avustukset		5 504	5 416
Yleisavustukset yht.		45 106	44 725
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ		2 639	3 075

TASE 2013–2012

(Luvut 1 000 euroa)

VASTAAVAA	Liitetieto	31.12.2013	31.12.2012
PYSYVÄT VASTAAVAT	(7)		
Aineettomat hyödykkeet			
Tietohallinto-ohjelmat		182	195
Muut pitkävaikutteiset menot		993	1 195
		<u>1 175</u>	<u>1 390</u>
Aineelliset hyödykkeet			
Koneet ja kalusto		1 094	1 236
Sähkö-, valo- ja äänilaitteet		1 344	1 718
Soittimet		147	173
		<u>2 585</u>	<u>3 127</u>
Sijoitukset			
Asunto-osakkeet	(8)	973	973
		<u>973</u>	<u>973</u>
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Saamiset			
Myyntisaamiset		439	643
Muut saamiset		447	298
Siirtosaamiset	(9)	593	233
		<u>1 479</u>	<u>1 174</u>
Rahoitusarvopaperit			
Lyhytaikaiset sijoitukset	(10)	10 203	7 056
		<u>10 203</u>	<u>7 056</u>
Rahat ja pankkisaamiset			
Rahat ja pankkisaamiset		7 460	8 003
		<u>7 460</u>	<u>8 003</u>
VASTAAVAA YHTEENSÄ		<u>23 875</u>	<u>21 723</u>

VASTATTAVAA	Liitetieto	31.12.2013	31.12.2012
OMA PÄÄOMA	(11)		
Peruspääoma		168	168
Käyttöpääoma		2 505	2 505
Kertynyt ylijäämä		5 404	2 329
Tilikauden ylijäämä		2 639	3 075
		10 716	8 077
VIERAS PÄÄOMA			
Pakolliset varaukset			
Eläkekulut		1 861	2 152
		1 861	2 152
Lyhytaikainen vieras pääoma			
Saadut ennakkomaksut	(12)	2 523	2 468
Ostovelat		2 614	1 437
Muut lyhytaikaiset velat		757	741
Siirtovelat	(13)	5 404	6 848
		11 298	11 494
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		23 875	21 723

RAHOITUSLASKELMA

(Luvut 1 000 euroa)

	1.1.-31.12.2013	1.1.-31.12.2012
Varsinaisen toiminnan rahavirta		
Esittämisestä saadut maksut	7 804	8 612
Muusta toiminnasta saadut maksut	2 653	2 963
Maksut toiminnan kuluista	-66 603	-65 074
Valtion avustus toimitilojen vuokraan	13 992	13 635
Varsinaisen toiminnan rahavirta	-42 154	-39 864
Rahavirta avustuksista		
Valtion avustukset	39 551	39 321
Kaupunkien avustukset	5 504	5 415
Rahavirta avustuksista	45 055	44 736
Toiminnan rahavirta	2 901	4 872
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-532	-1 392
Investointien rahavirta	-532	-1 392
Sijoitustoiminnan rahavirta		
Maksetut korot ja maksut muista rahoituskuluista	-1	-5
Saadut korot ja muut rahoitustuotot	236	258
Sijoitustoiminnan rahavirta	235	253
Rahavirtojen muutos, lisäys (+)/vähennys (-)	2 604	3 733
Rahavarat tilikauden alussa	15 059	11 326
Lyhytaikaiset sijoitukset tilikauden lopussa	10 203	7 056
Rahat ja pankkisaamiset tilikauden lopussa	7 460	8 003
Rahavarat tilikauden lopussa yhteensä	17 663	15 059

Tilikauden aikana tehtiin 3,0 milj. euron lisäsijoitus lyhytaikaisiin sijoituksiin hallituksen päätöksen mukaisesti.

1. TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Tilinpäätös on laadittu voimassaolevan kirjanpitolainsäädännön mukaisesti.

Toiminnan tuotot ja kulut on jaksotettu suoriteperusteisesti. Tuotantoon liittyvät kulut on kuitenkin kirjattu pääsääntöisesti synty-mähetkeen. Yhteistuotantoon liittyvät tuotot ja kulut jaksotetaan vuodesta 2013 alkaen kyseisen teoksen ensi-iltakaudelle. Näy-täntötuotot on jaksotettu esitystoimintaan perustuen sille tilikaudelle, jolla esitys on ollut. Valtiolta, kaupungeilta ja muilta saadut avustukset on tuloutettu kirjanpidossa määrärahopäätösten mukaisille kausille. Vakuutusyhtiöiltä saadut palkkakorvaukset on kirjattu palkkakulujen vähennykseksi. Kiinteistön ylläpidon ja huollon veloitukset kiinteistön omistajalta on kirjattu tuottoihin.

Pysyvät vastaavat on arvostettu hankintamenuon ja poistetaan suunnitelman mukaan niiden taloudellisena pitoaikana. Saami-set, sijoitukset ja rahoitusomaisuusarvopaperit on arvostettu nimellisarvoon ja hankinta-arvoon tai sitä alempan käypään ar-voon. Muut kuin euromääräiset saatavat ja velat on muunnettu Euroopan keskuspankin viralliseen kurssiin tilinpäätöshetkellä.

2. HENKILÖSTÖ**2.1. HENKILÖSTÖMÄÄRÄ**

Kuukausipalkkainen henkilöstö ammattiryhmittäin keskimäärin vuoden aikana

	2013 Keskimäärin	2012 Keskimäärin
Laulusolistit	17	18
Kuorolaulajat	50	53
Orkesterimuusikot	111	111
Balettitanssijat	73	71
Balettioppilaitos	12	11
Muut taiteelliset ja tuotannolliset tehtävät	53	57
Tekniset työntekijät	168	166
Yleishallinto	42	45
Kuukausipalkkainen henkilöstö yht.	526	532

Kuukausipalkkaisen henkilöstön määrä

	31.12.2013	31.12.2012
Vakituiset työsuhteet	471	452
Määräaikaiset työsuhteet	62	77
Kuukausipalkkainen henkilöstö yht.	533	529

Kuukausipalkkainen henkilöstö ammattiryhmittäin vuoden lopussa

	31.12.2013	31.12.2012
Laulusolistit	17	17
Kuorolaulajat	49	49
Orkesterimuusikot	110	112
Balettitanssijat	80	71
Balettioppilaitos	11	12
Muut taiteelliset ja tuotannolliset tehtävät	51	55
Tekniset työntekijät	173	170
Yleishallinto	42	43
Kuukausipalkkainen henkilöstö yht.	533	529

	1.1.–31.12.2013	1.1.–31.12.2012
Tuntipalkkaiset työntekijät	171	187
Vierailevat taiteilijat ja muut suoritepalkkaiset tehtävät	715	727

Tuntipalkkaisiin työntekijöihin sekä vieraileviin taiteilijoihin ja muihin suoritepalkkaisiin tehtäviin on laskettu vuoden aikana näissä tehtävissä toimineiden henkilöiden yhteismäärä. Tuntipalkkaista työvoimaa on käytetty lähinnä tekniikan, aulapalvelun ja myyn-nin tehtävissä. Kaikista tuntipalkkaisista, vierailija- ja muista suoritepalkkaisista tehtävistä n. 80 % liittyy taiteelliseen toimintaan.

2.2. HENKILÖSTÖKULUT

(Luvut 1 000 euroa)

	1.1.–31.12.2013	1.1.–31.12.2012
Kokoaikainen henkilöstö		
Palkat	25 588	25 556
Eläkemenot	8 179	7 350
Muut henkilösivukulut	1 625	1 651
Muut henkilöstökulut	1 739	1 444
Kokoaikainen henkilöstö yht.	37 131	36 001
Tuntipalkkaiset työntekijät		
Palkat	937	1 203
Eläkemenot	159	193
Muut henkilösivukulut	60	77
Tuntipalkkaiset työntekijät yht.	1 156	1 473
Vierailijat		
Palkkiot	4 175	4 720
Eläkemenot	445	419
Muut henkilösivukulut	167	168
Muut henkilöstökulut	81	267
Vierailijat yht.	4 868	5 574
Henkilöstökulut yhteensä	43 155	43 048

Kokoaikaisen henkilöstön muut henkilöstökulut sisältävät työterveyshuollon kulut, päivä-, puku- ja soitinrahat, matka- ja majoituskulut, ruokailukulut, rekrytointikulut sekä kuntoliikuntakulut. Vierailijoiden muut henkilöstökulut ovat matka- ja majoituskuluja.

Hallintoneuvoston jäsenille ei ole maksettu palkkaa tai palkkioita hallintoneuvostossa toimimisesta. Hallituksen jäsenten kokouspalkkiot tilikaudelta olivat yhteensä 40 430 euroa (37 870 euroa vuonna 2012). Hallitus kokoontui tilikaudella yksitoista kertaa. Lisäksi hallitus piti strategiaseminaarin. Hallituksen jäsenten keskimääräinen kokouksiin osallistumisprosentti oli 84 %. Opetus- ja kulttuuriministeriö vahvistaa hallituksen kokouspalkkiot. Säätiön lähipiirin muodostavat KPA 2:7B §:n ja IAS24:n mukaan Oopperan Tukisäätiö, pääjohtaja sekä säätiön hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenet. Säätiöllä ei ole ollut tilikaudella KPA 2:7 B:ssä mainitunlaisia lähipiiritapahtumia.

Kansallisoopperan johtajille maksettiin tilikaudella palkkoja 734 660 euroa johtajan tehtävistä (586 968 euroa v. 2012). Vuoden 2013 johtajien palkat sisältävät oopperan taiteellisen johtajan vaihtumiseen ja kyseisen johtajan tehtävämuutokseen liittyvät palkat mukaan lukien siirtymävaiheen palkat. Uusi viestintäjohtaja aloitti tehtävässään vuoden 2012 loppupuolella ja tähän tehtävään liittyvät palkat ovat vuodelta 2013 ensi kertaa täysimääräisenä. Johdon palkkoihin ei tehty tasokorotuksia vuonna 2013.

3. SÄÄTIÖN ELÄKEJÄRJESTELYT JA ELÄKEKULUJEN JAKSOTUS

Säätiön henkilökunnan lakisääteinen eläketurva on järjestetty eläkevakuutusyhtiössä. Säätiön laulajilla ja tanssijoilla sekä osalla muuta henkilökuntaa on lisäeläketurva, joka on samoin järjestetty vakuutuksella. Lisäeläketurva koskee pääasiassa niitä laulajia ja tanssijoita, jotka ovat vakituksessa työsuhteessa Kansallisopperaan. Lakisääteisiin eläkkeisiin ja lisäeläkkeisiin liittyvät vakuutusmaksut kirjataan vuosittain kuluksi. Lisäeläkevastuu, joka liittyy määräaikaisten laulajien ja tanssijoiden työsuhteisiin, sisältyy taseen pakollisiin varauksiin.

4. KIINTEISTÖJEN VUOKRAKULUT JA VALTION VUOKRA-AVUSTUKSET

Oopperatalo ja lavastevarastot Nurmijärvellä ovat Suomen valtion omistamia ja Senaatti-kiinteistöjen hallinnoimia kiinteistöjä. Oopperatalosta maksettiin v. 2013 vuokraa 13,3 milj. euroa. Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt tähän erillisen 13,3 milj. euron suuruisen avustuksen. Senaatti-kiinteistöjen hallinnoimien lavastevarastojen vuokrat v. 2013 olivat yhteensä 0,7 milj. euroa, avustusta niihin saatiin 0,7 milj. euroa. Valtion vuokra-avustukset on tuloslaskelmassa kirjattu vuokrakulujen vähennykseksi. Muilta kuin Senaatti-kiinteistöiltä vuokrattujen tilojen vuokrat olivat 1,0 milj. euroa (1,1 milj. euroa 2012). Näihin vuokriin ei ole saatu valtion vuokra-avustusta.

5. POISTOSUUNNITELMAN PERUSTEET

Käyttöomaisuuteen aktivoidaan sellaiset hankinnat, joiden taloudellinen pitoaika on yli 3 vuotta. Hankinta-arvoltaan alle 3 000 euron arvoiset yksittäiset lisenssit, pienkoneet ja -laitteet kirjataan kuitenkin olennaisuuden periaatteen nojalla juksekvasti kuluksi.

Pysyvien vastaavien poistosuunnitelmat:

Tietohallinto-ohjelmat	Suunnitelman mukainen tasapoisto 3–10 vuodessa
Muut pitkävaikutteiset menot	Suunnitelman mukainen tasapoisto 5–10 vuodessa
Koneet ja kalusto	Suunnitelman mukainen tasapoisto 3–10 vuodessa
Sähkö-, valo- ja äänilaitteet	Suunnitelman mukainen tasapoisto 3–10 vuodessa
Soittimet	Suunnitelman mukainen tasapoisto 3–10 vuodessa

Suunnitelman mukainen poistoaika määräytyy hankintakohtaisesti ja lasketaan kuukausikohtaisesti.

6. TILINTARKASTUSYHTEISÖILLE MAKSETUT PALKKIOT

(Luvut 1 000 euroa)

	1.1.–31.12.2013	1.1.–31.12.2012
Varsinaisesta tilintarkastuksesta	26	26
Veroneuvonnasta	2	3
Muista palveluista	41	8
Yhteensä	69	37

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

(Luvut 1 000 euroa)

7. AINEETTOMIEN JA AINEELLISTEN HYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	31.12.2013	31.12.2012
TIETOHALLINTO-OHJELMAT		
Hankintameno 01.01.	827	618
Kertyneet poistot 01.01.	-632	-592
Menojäännös 01.01.	195	26
+ Lisäykset tilikauden aikana	22	210
	217	236
- Tilikauden poisto	-35	-41
Kirjanpitoarvo 31.12.	182	195
MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT		
Hankintameno 01.01.	1 622	1 613
Kertyneet poistot 01.01.	-427	-225
Menojäännös 01.01.	1 195	1 388
+ Lisäykset tilikauden aikana	0	9
	1 195	1 397
- Tilikauden poisto	-202	-202
Kirjanpitoarvo 31.12.	993	1 195
AINEELLISET HYÖDYKKEET		
KONEET JA KALUSTO		
Hankintameno 01.01.	4 069	3 031
Kertyneet poistot 01.01.	-2 834	-2 560
Menojäännös 01.01.	1 235	471
+ Lisäykset tilikauden aikana	173	1 039
	1 408	1 510
- Tilikauden poisto	-314	-274
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 094	1 236
SÄHKÖ-, VALO- JA ÄÄNILAITTEET		
Hankintameno 01.01.	6 633	6 447
Kertyneet poistot 01.01.	-4 915	-4 451
Menojäännös 01.01.	1 718	1 996
+ Lisäykset tilikauden aikana	68	186
	1 786	2 182
- Tilikauden poisto	-442	-464
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 344	1 718
SOITTIMET		
Hankintameno 01.01.	1 372	1 342
Kertyneet poistot 01.01.	-1 199	-1 136
Menojäännös 01.01.	173	206
+ Lisäykset tilikauden aikana	34	30
	207	236
- Tilikauden poisto	-60	-63
Kirjanpitoarvo 31.12.	147	173

7. AINEETTOMIEN JA AINEELLISTEN HYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET

	31.12.2013	31.12.2012
KESKENERÄISET HANKINNAT		
Hankintameno 01.01.	0	147
+ Lisäykset tilikauden aikana	0	0
- Vähennykset/siirto valmiisiin hankkeisiin	0	-147
Kirjanpitoarvo 31.12.	0	0

AINEETTOMAT JA AINEELLISET HYÖDYKKEET YHTEENSÄ

Hankintameno 01.01.	14 524	13 198
Kertyneet poistot 01.01.	-10 007	-8 964
Menojäännös 01.01.	4 517	4 234
+ Lisäykset tilikauden aikana	297	1 474
- Vähennykset/siirrot valmiisiin hankkeisiin	0	-147
	4 814	5 561
- Tilikauden poisto	-1 053	-1 044
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 761	4 517

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

(Luvut 1 000 euroa)

8. SIJOITUKSET ASUNTO-OSAKKEISIIN

	31.12.2013	31.12.2012
Hankintameno 01.01.	973	716
+ Lisäykset tilikauden aikana	0	257
Kirjanpitoarvo 31.12.	973	973

9. SIIRTOSAAMISET

	31.12.2013	31.12.2012
Henkilöstökuluihin liittyvät siirtosaamiset	253	165
Siirtosaamiset yhteistuotannosta	250	0
Jaksotetut toiminnan muut kulut	35	55
Muut siirtosaamiset	55	13
Siirtosaamiset yht.	593	233

10. LYHYTAIKAiset SIJOITUKSET

RAHOITUSARVOPAPERIT

	31.12.2013	31.12.2012
Rahasto-osuudet		
Käypä arvo	11 305	7 881
Kirja-arvo	10 203	7 056
Arvoero	1 102	825

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

(Luvut 1 000 euroa)

11. OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET

	31.12.2013	31.12.2012
Peruspääoma	168	168
Käyttöpääoma	2 505	2 505
Kertynyt ylijäämä tilikauden alussa	5 404	2 329
Tilikauden ylijäämä	2 639	3 075
Kertynyt ylijäämä tilikauden lopussa	8 043	5 404
Oma pääoma yhteensä	10 716	8 077

12. SAADUT ENNAKKOMAKSUT

	31.12.2013	31.12.2012
Ennakkoon saadut maksut esityksistä	2 242	2 322
Ennakkoon saadut maksut yhteistuotannosta	178	50
Ennakkomaksu ravintolatoiminnan vuokrasta	78	62
Muut ennakkomaksut	25	34
Saadut ennakkomaksut yhteensä	2 523	2 468

13. SIIRTOVELAT

	31.12.2013	31.12.2012
Lomapalkkajaksotus sivukuluineen	3 837	3 872
Lisäeläkekulujen jaksotus	749	937
Muut palkkajaksotukset sivukuluineen	738	810
Työeläkevelka	0	386
Muiden sosiaalivakuutusten velka	18	157
Muut kulujen jaksotukset	62	686
Siirtovelat yhteensä	5 404	6 848

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

(Luvut 1 000 euroa)

14. VASTUUT

14.1. VUOKRAVASTUUT JA VUOKRA-AVUSTUKSET

	31.12.2013	31.12.2012
Voimassaolevat pitkäaikaiset vuokrasopimukset		
Vuokrat seuraavalle vuodelle, oopperatalo	13 497	13 340
Saatavat avustukset seuraavalle vuodelle	-13 497	-13 340
	0	0
Vuokrat seuraavalle 4 vuodelle, oopperatalo	53 987	53 361
Saatavat avustukset seuraavalle 4 vuodelle	-53 987	-53 361
	0	0
Vuokrat seuraavalle vuodelle, lavastevarastovuokrat	658	602
Saatavat avustukset seuraavalle vuodelle	-658	602
	0	0
Vuokrat seuraavalle 4 vuodelle, lavastevarastovuokrat	2 632	2 408
Saatavat avustukset seuraavalle vuodelle	-2 632	-2 408
	0	0
Vuokrat seuraavalle vuodelle, muut vuokrat	1 086	1 069
Vuokrat seuraaville 4 vuodelle, muut vuokrat	4 342	4 27

14.2. LEASINGVASTUUT

	31.12.2013	31.12.2012
Leasing-vuokrat seuraavalle vuodelle	145	138
Leasing-vuokrat seuraaville 4 vuodelle	138	148
Leasing-vuokravastuut yhteensä	283	286

14.3. MUUT VASTUUT

	31.12.2013	31.12.2012
Pantatut osakkeet		
As. Oy Runeberginkatu 51 osakenumerot 516-574	244	244
Takaukset muiden puolesta		
Baijerin valtionooppera	25	25
Muut vastuut yhteensä	269	269

15. BALETTIOPPILAITOKSEN VAIKUTUS SÄÄTIÖN TULOKSEEN

Suomen Kansallisoopperan säätiön alaisuudessa toimii Balettioppilaitos, jonka toiminta on jaettu ammatilliseen opetukseen ja perusopetukseen. Balettioppilaitoksen henkilökunta on työsuhteessa Kansallisoopperan säätiöön. Ammatillinen opetus on opetus- ja kulttuuriministeriön valvoma taidealan koulutusta, jota varten Säätiö on saanut erillisen määrärahan oppilaslukumäärään perustuen. Ammatillisen opetuksen järjestämisluvan mukainen oppilasmäärä oli keskimäärin 30 oppilasta vuonna 2013 ja perusopetuksen oppilasmäärä oli 150. Balettioppilaitoksen perusopetukseen on myös saatu avustusta opetus- ja kulttuuriministeriöltä.

Balettioppilaitoksen tuloslaskelma

Ammatillinen opetus

	1.1.–31.12.2013	1.1.–31.12.2012
Toiminnan tuotot	2	38
Henkilöstökulut	-494	-496
Kiinteistökulut	-352	-340
Muut kulut	-30	-31
Toiminnan kulujäämä	-874	-829
Valtion avustukset	909	758
Toiminnan ylijäämä/alijäämä	35	-71

Balettioppilaitoksen tuloslaskelma

Perusopetus

	1.1.–31.12.2013	1.1.–31.12.2012
Toiminnan tuotot	214	140
Henkilöstökulut	-593	-564
Kiinteistökulut	-108	-106
Muut kulut	-42	-43
Toiminnan kulujäämä	-529	-573
Valtion avustukset	271	291
Toiminnan alijäämä	-258	-282

Balettioppilaitoksen vaikutus

Kansallisoopperan tulokseen yhteensä

	-223	-353
--	------	------

SUOMEN KANSALLISOOPPERAN SÄÄTIÖN HALLITUKSEN VUODEN 2013
TOIMINTAKERTOMUKSEN JA TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Helsingissä 28. maaliskuuta, 2014

Sirkka Hämäläinen-Lindfors, hallituksen pj.

Lasse Arvela

Pentti Kivinen

Tapani Mäkinen

Mari Puoskari

Raija-Sinikka Rantala, hallituksen vpj.

Pia Kauma

Mari Kiviniemi

Pekka Pajamo

Päivi Kärkkäinen, pääjohtaja

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 28. maaliskuuta, 2014

Jari Härmälä, KHT

Heidi Vierros, KHT

Timo Tuokko, KHT

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Suomen Kansallisoopperan säätiön hallintoneuvostolle

Olemme tilintarkastaneet Suomen Kansallisoopperan säätiön kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1. - 31.12.2013. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja pääjohtajan vastuu

Hallitus ja pääjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että ne antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä. Pääjohtaja vastaa siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta sekä säätiölain edellyttämistä seikoista. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyttä, ja siitä, ovatko hallituksen jäsenet syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus säätiötä kohtaan, taikka rikkoneet säätiölakia tai säätiön sääntöjä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on säätiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon säätiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

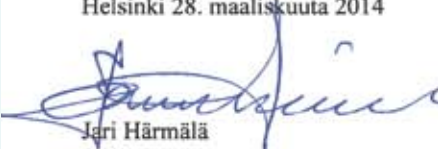
Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot säätiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Muut lakiin perustuvat lausunnot

Säätiön varat on asianmukaisesti sijoitettu ja säätiön toimielimien jäsenille maksettuja palkkioita on pidettävä kohtuullisina. Säätiön tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot säätiön toiminnasta.

Helsinki 28. maaliskuuta 2014

Jari Härmälä
KHT

KPMG Oy Ab
Töölönlahdenkatu 3 A
00100 HELSINKI

Heidi Vierros
KHT

KPMG Oy Ab
Töölönlahdenkatu 3 A
00100 HELSINKI

Timo Tuokko
KHT

Tuokko Ltd
Munkkiniemen puistotie 25
00330 HELSINKI

HALLINTONEUVOSTO

Kokoonpano hallintoneuvoston varsinaisesta kokouksesta
2010 varsinaiseen kokoukseen 2013

Varsinainen jäsen

Opetusministeriön nimeämät (8)

Presidentti Martti Ahtisaari, puheenjohtaja
Yliasiamies Antti Arjava
Kuvataiteilija Sinikka Hurskainen
Espoon kaupunginvaltuuston pj. Jyrki Kasvi
Kansanedustaja Elisabeth Naucér
Kansanedustaja Aila Paloniemi
Toiminnanjohtaja Minna Sirnö
Hallintotieteiden maisteri Marja Tiura

Espoon kaupungin nimeämät (2)

Musiikinopettaja Monica Björkman
Pastori Antero Laukkanen

Helsingin kaupungin nimeämät (2)

Professori Martti Häikiö, varapuheenjohtaja
Lehtori Sirkka-Liisa Vehviläinen

Kauniaisten kaupungin nimeämä (1)

Ohjelmajohtaja Martina Harms-Aalto

Vantaan kaupungin nimeämät (2)

Tiedottaja Kaarina Suonperä
Kunnallisneuvos Matti Virtanen

Hallintoneuvoston valitsevat (2)

Toimitusjohtaja Pekka Soini

Toimitusjohtaja Matti Vuoria

Henkilökunnan nimeämät (3)

Oopperalaulaja Mika Pohjonen
Päämusiikkijärjestäjä Antti Pesonen
Oopperalaulaja Eija-Riitta Aakio

Varajäsen

Johtaja Rauno Anttila
Asiamies Hannu Heikkilä
Valtiotieteiden tohtori Kimmo Kiljunen
Toimittaja Heli Järvinen
Kansanedustaja Christina Gestrin
Rikoskomisario Oiva Kaltiokumpu
Kirjailija Claes Andersson
Kansanedustaja Ben Zyskowitz

Insinööri Fred Granberg
Kaupunginvaltuutettu Terttu Savola

Rahoituspäällikkö Jan D. Oker-Blom
Toiminnanjohtaja Vertti Kiukas

Kauppätieteiden tohtori Marianne Kivelä

Eläkeläinen Antti Pyylampi
Lastentarhanopettaja Sini Alén

Yhteiskuntasuhteiden ja kestävän kehityksen
johtaja Anne Brunila
Toimitusjohtaja Petri Niemisvirta

Tarpeistosuunnittelija Pipsa Keski-Hakuni
Lavastamon osastopäällikkö Markku Salo
Tiedottaja Heli Rislakki

HALLITUS

Kokoonpano hallintoneuvoston varsinaisesta kokouksesta 2010 varsinaiseen kokoukseen 2013

Opetus- ja kulttuuriministeriön nimeämät (5)

Kauppatieteiden tohtori Sirkka Hämäläinen-Lindfors, puheenjohtaja
Teatteriohjaaja Raija-Sinikka Rantala, varapuheenjohtaja
Ylijohtaja Lasse Arvela
Johtaja Leif Jakobsson
Oopperalaulaja Esa Ruuttunen

Espoon kaupungin nimeämä (1)

Filosofian maisteri Hanna-Leena Hemming

Helsingin kaupungin nimeämä (2)

Oikeustieteen lisensiaatti Pentti Kivinen
Johtava konsultti Tuuli Kousa

Vantaan kaupungin nimeämä (1)

Kansanedustaja Tapani Mäkinen

Lisäksi henkilöstön edustajat

(3; läsnäolo- ja puheoikeus, ei äänivaltaa)

Näytäntötyöntekijä Kalle Rannikko
Orkesterimuusikko Patrik Stenström
Balettitanssija Jouka Valkama

Hallituksen esittelijä

Pääjohtaja Päivi Kärkkäinen

Hallituksen sihteeri

Lakimies Anita Prusila

*Suomen Kansallisoopperan säätiön hallintoneuvoston
puheenjohtaja presidentti Martti Ahtisaari ja
varapuheenjohtaja professori Martti Häikiö*

HALLINTONEUVOSTO

Kokoonpano hallintoneuvoston varsinaisesta kokouksesta 2013 varsinaiseen kokoukseen 2016

Varsinainen jäsen

Opetus- ja kulttuuriministeriön nimeämät (8)

Presidentti Martti Ahtisaari, puheenjohtaja
Kansanedustaja Pertti Salolainen
Kansanedustaja Hanna Tainio
Kansanedustaja Anne Louhelainen
Kansanedustaja Simo Rundgren
Kansanedustaja Anna Kontula
Kansanedustaja Tuija Brax
Kansanedustaja Elisabeth Naucclér

Espoon kaupungin nimeämät (2)

Emeritusintendentti Ari Tapani Väisänen
Valtiotieteiden maisteri Leena Luhtanen

Helsingin kaupungin nimeämät (2)

Professori Martti Häikiö, varapuheenjohtaja
Filosofian maisteri Meri Vennamo

Kauniaisten kaupungin nimeämä (1)

Ekonomi Stefan Stenberg

Vantaan kaupungin nimeämät (2)

Lehtori Anitta Orpana
Sidosryhmäjohtaja Markku J. Jääskeläinen

Hallintoneuvoston valitsemat (2)

Toimitusjohtaja Pekka Soini
Toimitusjohtaja Matti Vuoria

Henkilökunnan nimeämät (3)

Oopperalaulaja Mika Pohjonen
Päänäytäntöjärjestäjä Antti Pesonen
Oopperalaulaja Eija-Riitta Aakio

Varajäsen

Johtaja Rauno Anttila
Kansanedustaja Ben Zyskowitz
Kansanedustaja Rakel Hiltunen
Kansanedustaja Kaj Turunen
Kansanedustaja Tuomo Puumala
Kansanedustaja Eila Tiainen
Kansanedustaja Jani Toivola
Kansanedustaja Christina Gestrin

Insinööri Fred Granberg
Freelancer Jarno Eerola

Erityisavustaja Laura Rissanen
Päätoimittaja Rolf Sormo

Filosofian maisteri Irmeli Viherluoto-Lindström

Optikko Seppo Piitulainen
Lastentarhanopettaja Sini Alén

Toimitusjohtaja Johanna Lamminen
Toimitusjohtaja Petri Niemisvirta

Lavastemaalari Risto Karhula
Tarpeistosuunnittelija Pipsa Keski-Hakuni
Viestintäsuunnittelija Heli Rislakki

HALLITUS

*Eturivissä
Raija-Sinikka
Rantala (vpj.),
Mari Puoskari,
Sirikka Hämäläinen-
Lindfors (pj.),
Mari Kiviniemi,
Lasse Arvela.
Takarivissä
Jouka Valkama,
Patrik Stenström,
Pia Kauma,
Kalle Rannikko,
Pekka Pajamo,
Päivi Kärkkäinen,
Tapani Mäkinen,
Kuvasta puuttuu
Pentti Kivinen.*

HALLITUS

Kokoonpano hallintoneuvoston varsinaisesta kokouksesta 2013 varsinaiseen kokoukseen 2016

Opetus- ja kulttuuriministeriön nimeämät (5)

Kauppatieteiden tohtori Sirkka Hämäläinen-Lindfors, puheenjohtaja
Teatteriohjaaja Raija-Sinikka Rantala, varapuheenjohtaja
Ylijohtaja Lasse Arvela
Kansanedustaja Mari Kiviniemi
Talousjohtaja Pekka Pajamo

Espoon kaupungin nimeämä (1)

Kansanedustaja Pia Kauma

Helsingin kaupungin nimeämät (2)

Oikeustieteen lisensiaatti Pentti Kivinen
Johtaja Mari Puoskari

Vantaan kaupungin nimeämä (1)

Kansanedustaja Tapani Mäkinen

Henkilökunnan läsnäolo-oikeutetut edustajat

(3; läsnäolo- ja puheoikeus, ei äänivaltaa)

Näytäntötyöntekijä Kalle Rannikko
Orkesterimuusikko Patrik Stenström
Balettitanssija Jouka Valkama

Hallituksen esittelijät

Pääjohtaja Päivi Kärkkäinen
Pääjohtajan varamies, tekninen johtaja Timo Tuovila

Hallituksen sihteeri

Lakimies Anita Prusila

TILINTARKASTAJAT

kalenterivuosiksi 2013–2015

Opetus- ja kulttuuriministeriön nimeämät (2)

Valvontatilintarkastaja KTM Jari Härmälä (KHT)
henkilökohtainen varahenkilö KTM Lasse Holopainen (KHT)

Tilintarkastaja KTM Heidi Vierros (KHT)

henkilökohtainen varahenkilö KTM Kirsi Jantunen (KHT)

Helsingin kaupungin nimeämä (1)

Tilintarkastaja Timo Tuokko (KHT, JHTT)

Espoon kaupungin nimeämä (1)

Varatilintarkastaja Leif-Erik Forsberg (KHT, JHTT)

Eturivissä Annukka Klinge, Päivi Kärkkäinen, Lilli Paasikivi. Takarivissä Timo Tuovila, Kenneth Greve

JOHTAJAT

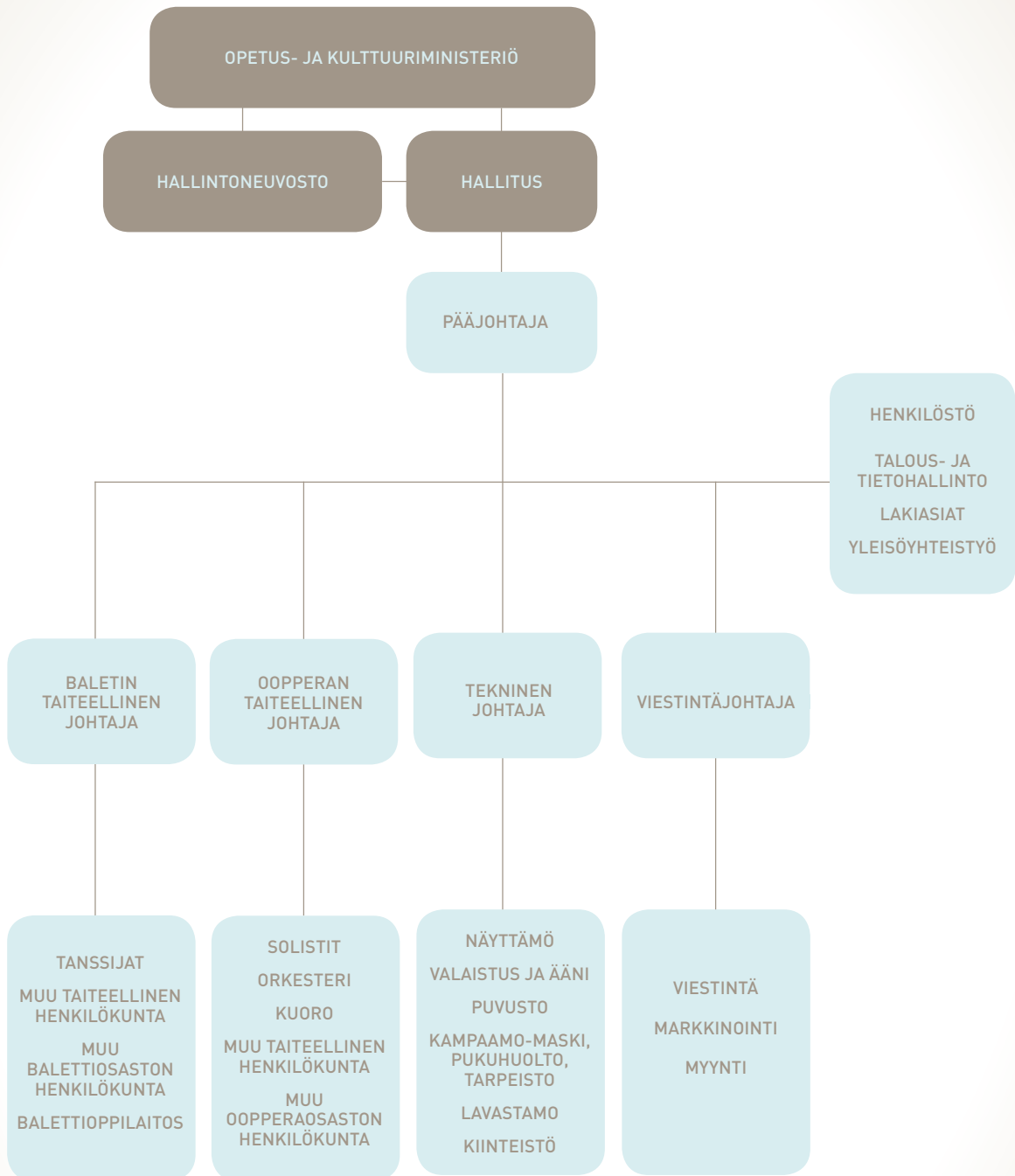
Pääjohtaja Päivi Kärkkäinen

Oopperan taiteellinen johtaja Mikko Franck (31.7.2013 asti)
Oopperan taiteellinen johtaja Lilli Paasikivi (1.8.2013 lukien)

Baletin taiteellinen johtaja Kenneth Greve

Tekninen johtaja Timo Tuovila

Viestintäjohtaja Annukka Klinge

Jules Massenet

THAÏS

Ensi-ilta 25.1.2013

Musiikkinjohto Mikko Franck /

Paul Mägi

Ohjaus Nicola Raab

Lavastus ja puvut Johann Engels

Valaistus Linus Fellblom

Rooleissa mm. Sabina Cvilak,

Jaakko Kortekangas, Luc Robert

Göteborgin oopperan tuotanto

HERTTUA SINIPARRAN LINNA & PAJATSO

Ensi-ilta 12.4.2013

Ohjaus Vilppu Kiljunen

Lavastus Sampo Pyhälä

Puvut Mirkka Nyrhinen

Valaistus Kimmo Karjunen

Béla Bartók

HERTTUA SINIPARRAN LINNA

Musiikkinjohto Mikko Franck /

Dalia Stasevska

Projisointien toteutus Timo Nyman,

Heikki Riihijärvi

Rooleissa Niina Keitel, Vladimir Baykov

Ruggero Leoncavallo

PAJATSO

Musiikkinjohto Mikko Franck /

Giancarlo Rizzi

Rooleissa mm. Jorge Lagunes /

Stephen Gadd, Mika Pohjonen /

Mikhail Agafonov, Helena Juntunen /

Sabina Cvilak

Richard Wagner

TRISTAN JA ISOLDE

Ensi-ilta 17.5.2013

Musiikkinjohto Pinchas Steinberg

Ohjaus Elisabeth Linton

Lavastus Steffen Aarfig

Puvut Marie í Dali

Valaistus Jesper Kongshaug

Rooleissa mm. Robert Dean Smith,

Marion Ammann, Lilli Paasikivi,

Matti Salminen

Gaetano Donizetti

DON PASQUALE

Ensi-ilta 27.9.2013

Musiikkinjohto Marco Boemi /

Kurt Kopecky

Ohjaus Tuomas Parkkinen

Lavastus Hannu Lindholm

Puvut Tuomas Lampinen

Valaistus William Iles

Rooleissa mm. Roberto de Candia /

Hannu Forsberg, Jaakko Kortekangas /

Ville Rusanen, Tuomas Katajala / Jérémy

Duffau, Hanna Rantala / Reetta Haavisto

IHMISEN ÄÄNI & KARHU

Ensi-ilta 10.10.2013 Alminsali

Lavastus ja puvut Anna Kontek

Valaistus Vesa Pohjolainen

Francis Poulenc

IHMISEN ÄÄNI

Pianisti Hans-Otto Ehrström

Ohjaus Jere Erkkilä

Roolissa Johanna Rusanen-Kartano

William Walton

KARHU

Musiikkinjohto Dalia Stasevska

Ohjaus Ville Saukkonen

Rooleissa Riikka Rantanen / Jenni

Lättilä, Hannu Niemelä, Heikki Aalto

Giuseppe Verdi

RIGOLETTO (2008)

Musiikkinjohto Mikko Franck,

Ohjaus Georg Rootering

Rooleissa mm. César Gutiérrez,

Paolo Gavanelli, Hanna Rantala

Giuseppe Verdi

LA TRAVIATA (1988)

Frank Beermann / Michael Güttler /

Kurt Kopecky, Giancarlo del Monaco

Rooleissa mm. Siphwe McKenzie /

Anna-Kristiina Kaappola,

Fernando Portari

Giuseppe Verdi

NAAMIOHUVIT (2010)

Alberto Hold-Garrido, Vilppu Kiljunen

Rooleissa mm. Avgust Amonov,

Claire Rutter, Tommi Hakala

Jukka Linkola

ROBIN HOOD (2011)

Kurt Kopecky, Kari Heiskanen

Rooleissa mm. Waltteri Torikka / Jyrki

Anttila, Nicholas Söderlund, Hanna

Rantala / Mari Palo, Jorma Silvasti

W. A. Mozart

FIGARON HÄÄT (1983)

Friedemann Layer / Kurt Kopecky,

Jussi Tapola

Rooleissa mm. Jaakko Kortekangas,

Tove Åman / Eeva Hartemaa,

Jussi Merikanto, Anna-Kristiina

Kaappola, Riikka Rantanen /

Ann-Marie Heino

Gaetano Donizetti

LEMMENJUOMA (1991)

Antonino Fogliani, Giancarlo del Monaco

Rooleissa mm. Hanna Rantala, Tuomas

Katajala / Klas Hedlund, Waltteri

Torikka, Tapani Plathan

Georges Bizet

CARMEN (2007)

Alberto Hold-Garrido, Arnaud Bernard

Rooleissa mm. Valter Borin / Joachim

Bäckström, Niina Keitel

W. A. Mozart

TAIKAHUILU (2006)

Marco Ozbič, Jussi Tapola

Rooleissa mm. Jussi Merikanto,

Tuomas Katajala / Niall Chorell,

Hanna Rantala / Tove Åman,

Jyrki Korhonen

Erich Wolfgang Korngold

DIE TOTE STADT (2010)

Mikko Franck, Kasper Holten

Rooleissa mm. Klaus Florian Vogt,

Camilla Nylund

Giacomo Puccini

TURANDOT (2004)

Alberto Hold-Garrido, Sonja Frisell

Rooleissa mm. AnnLouise Lögdlund /

Johanna Rusanen-Kartano, Mika Pohjo-

nen / Avgust Amonov, Dong-Hoon Han,

Petri Bäckström, Juha Riihimäki

Gioachino Rossini

LA CENERENTOLA (2002)

Pietro Rizzo, Michael Hampe

Rooleissa mm. Ann-Marie Heino, Noé

Colín, Tove Åman / Hedvig Paulig, Riikka

Rantanen, Tuomas Katajala /

Filippo Adami, Jussi Merikanto

VIERAILUT

Francis Poulenc, William Walton

IHMISEN ÄÄNI & KARHU

Kauhajoki 9.11.2013

Pieksämäki 12.11.2013

Kouvola 13.11.2013

Raahe 18.11.2013

Rooleissa Marjukka Tepponen,

Riikka Rantanen / Jenni Lättilä,

Hannu Niemelä, Heikki Aalto

Pianisti Hans-Otto Ehrström

OOPERA

Don Pasquale: Hanna Rantala, Jaakko Kortekangas

BELLA FIGURA

Ensi-ilta 15.2.2013

George Balanchine

NELJÄ LUONNEKUVAA

Musiikki Paul Hindemith

Musiikinjohto Ollitapio Lehtinen

Lavastus, puvut ja valaistus

George Balanchine

William Forsythe

IN THE MIDDLE, SOMEWHAT ELEVATED

Musiikki Thom Willems (äänite)

Lavastus, puvut ja valaistus

William Forsythe

Jiří Kylián

BELLA FIGURA

Musiikki Lukas Foss, G. B. Pergolesi,

Alessandro Marcello, Antonio Vivaldi,

Giuseppe Torelli (äänite)

Lavastus Jiří Kylián

Puvut Joke Visser

Valaistus Kees Tjebbes

Marjo Kuusela

SEITSEMÄN VELJESTÄ

Ensi-ilta 6.9.2013

Musiikki Eero Ojanen

Musiikinjohto Dalia Stasevska

Lavastus Kati Lukka

Puvut Anne Jämsä

Valaistus Olli-Pekka Koivunen

Dramaturgia Eino Tuominen

Rooleissa mm. Samuli Poutanen /

Nicholas Ziegler, Evaldas Bielinis /

Tuukka Piitulainen, Jani Talo / Eemu

Äikiö, Antti Keinänen / Aapo Siikala,

Johan Pakkanen / Teemu Tainio,

Michal Krčmář / Frans Valkama,

Ilja Bolotov / Nikolas Koskivirta

Ohad Naharin

DECA DANCE HELSINKI

Ensi-ilta 1.11.2013

Musiikki kooste (äänite)

Puvut Rakefet Levy, Alla Eizenberg

Valaistus Bambi

KEVÄTUHRI-DOUBLE EVIL-**WALKING MAD**

(1994, 2012, 2008)

Musiikinjohto Igor Dronov

Jorma Elo

DOUBLE EVIL

Musiikki Philip Glass,

Vladimir Martynov

Johan Inger

WALKING MAD

Musiikki Maurice Ravel

KEVÄTUHRI

Rekonstruktio Millicent Hodson

Musiikki Igor Stravinsky

Rooleissa mm. Maki Nakagawa /

Mira Ollila

Kenneth Greve

LUMIKUNINGATAR (2012)

Musiikki Tuomas Kantelinen

Rooleissa mm. Maria Baranova / Eun-Ji

Ha / Linda Haakana / Edita Raušerová,

Ilja Bolotov / Michal Krčmář / Johan

Pakkanen / Samuli Poutanen / Jani

Talo, Maria Baranova / Petia Ilieva / Mai

Komori / Tiina Myllymäki / Yimeng Sun,

Minna Haapkylä / Krista Kosonen /

Minna Tervämäki

Kenneth Greve (Ivanov-Petipa)

JOUTSENLAMPI (2009)

Musiikki Piotr Tšaikovski,

Musiikinjohto Philippe Béran

Rooleissa mm. Eun-Ji Ha / Petia Ilieva

/ Wang Ye (vier.), Andrew Bowman (vier.)

/ Xiaodong Ma (vier.) / Jani Talo, Yusuke

Hikichi / Samuli Poutanen / Nicholas

Ziegler, Ilja Bolotov / Xiaoyu He /

Frans Valkama

Javier Torres (Petipa)

PRINSESSA RUUSUNEN (2008)

Musiikki Piotr Tšaikovski,

Musiikinjohto Ollitapio Lehtinen

Rooleissa mm. Maria Baranova /

Eun-Ji Ha / Edita Raušerová,

Ilja Bolotov / Andrew

Bowman (vier.) / Michal

Krčmář, Maki Nakagawa /

Lucie Rákosníková / Ophélie Rodighiero,

Antti Keinänen / Samuli Poutanen,

Petia Ilieva / Kailey Kaba /

Mai Komori / Yimeng Sun

DANCE UNITED

Ensi-ilta 20.9.2013

Pieni Suomalainen Balettiseurue:
Sami Saikkonen: Faunin iltapäivä
Ulpu Puhakka: Untamed (ke.)
Ville Valkonen: Loisto
Carl Knif Company:
Carl Knif: Mothertongue (ke.)

TANSSIOPPILAITOSTEN BALETTIPALETTI

Suomalaisten tanssioppilaitosten
balettikavalkadi
Päänäyttämö 26.5.2013

TANSSIOPPILAITOSTEN NYKYTANSSIPALETTI

Suomalaisten tanssioppilaitosten
nykytanssikavalkadi
Alminsali 23.11.2013

VIERAILUT

BELLA FIGURA- DOUBLE EVIL- KEVÄTUHRI

Moskovan Bolšoi-teatteri 18.4., 20.4.2013
Jiří Kylián: Bella Figura
Jorma Elo: Double Evil
Kevätuhri (Millicent Hodson)
Rooleissa mm. Maki Nakagawa /
Mira Ollila

BELLA FIGURA- WALKING MAD- KEVÄTUHRI

Moskovan Bolšoi-teatteri
19.4., 21.4.2013
Jiří Kylián: Bella Figura
Johan Inger: Walking Mad
Kevätuhri (Millicent Hodson)
Rooleissa mm. Maki Nakagawa /
Mira Ollila

KANSALLISBALETTI TANSSII KAIKILLE

Hartwall Areena, Helsinki 18.5.2013

DANSKE BANK ESITTÄÄ: KANSALLISBALETTIN KESÄKIERTUE

3.6.2013 Turku
4.6.2013 Tampere
5.6.2013 Vaasa
6.6.2013 Helsinki
7.6.2013 Lahti
11.6.2013 Jyväskylä
12.6.2013 Oulu
13.6.2013 Kuopio

KANSALLISBALETTI KYLÄSSÄ

5.10.2013 Konsertti- ja kongressitalo
Mikaeli, Mikkeli
2.11.2013 Kaukametsän kongressi- ja
kulttuurikeskus, Kajaani
3.11.2013 Oulun Musiikkikeskus

KANSALLISBALETTIN TÄHTIHETKIÄ

15.11.2013 Louhisali, Espoo

BALETTIOPPILAITOS

BALETTIOPPILAITOS ESITTÄÄ

Aleksanterin teatteri 27.-30.5.2013
Marina Tirkkonen: The Soundtrack of
Their Lives (ke.)
Ville Valkonen: Cluster of Flowers (ke.)
Elisabeth Popov: Mirage (ke.)
Anandah Kononen: Ruma ankanpoikanen

BALETTIOPPILAITOS ESITTÄÄ: ARJEN AHERRUSTA JA TANSSIN TAIKAA

Alminsali 16.-20.12.2013

BALETTI

Bella Figura: Kailey Kaba, Auri Ahola

Suomen Kansallisoopperan orkesteri

KONSERTIT

OPERA BIG BANDIN VAPPUKONSERTTI

30.4.2013 Alminsali

joht. Erno Tiittanen, Antti Sarpila

Solisti Reija Lang

MESTARIEN MESSISSÄ –

NUORET MUUSIKOT

OOPPERAORKESTERIN VIERAINA

7.9.2013 Päänäyttämö

Kansallisoopperan orkesteri,
nuoria muusikoita Musiikkiopisto
Juvenaliasta ja Vantaan musiikkiopistosta,
joht. Jaakko Kuusisto

MARC-ANDRÉ HAMELIN – PIANOESPOON

PÄÄTÖSKONSERTTI

20.10.2013 Päänäyttämö

Yhteistyössä PianoEspoon kanssa

MUSIIKKIA LÄMPIÖSSÄ

Päälämpio, 8 konserttia

OOPPERAN TEETANSSIT

Päälämpio, 3 tilaisuutta

VIERAILUT

BACH: JOHANNES-PASSIO

30.3.2013 Pyhän Laurin kirkko, Vantaa

2.11.2013 Sellosal, Espoo

Suomalainen Barokkiorkesteri,
Kamarikuoro Audite,
Kansallisoopperan solisteja, joht. Jani Siven
Ohjaus Erik Söderblom
Yhteistyössä Sellosalin kanssa

OOPPERAN VASKET VANTAALLA

16.2.2013 Konserttitalo Martinus, Vantaa

Suomen Kansallisoopperan vaski- ja
lyömäsoittajat, solisti Jyrki Korhonen,
joht. Petri Komulainen
Vantaan vaskitapahtuma, yhteistyössä
Vantaan vaskitsojen kanssa

KANSALLISOOPPERAN ORKESTERIN

50-VUOTISJUHLAKONSERTTI

– STRAUSS: DAPHNE

17.8.2013 Musiikkitalo, Helsinki

Kansallisoopperan orkesteri ja mieskuoro,
joht. Susanna Mälkki
Solistit Soile Isokoski, Lilli Paasikivi,
Jyrki Korhonen, Ladislav Elgr,
Scott MacAllister
Yhteistyössä Helsingin
juhlaviikkojen kanssa

NUIT D'ÉTÉ

29.8.2013 Espoon tuomiokirkko

Kansallisoopperan orkesteri ja kuoro,
joht. Marco Ozbič

Solistit Hanna Rantala, Lilli Paasikivi

Yhteistyössä Urkuyö ja

Aaria -festivaalin kanssa

BRAHMS: EIN DEUTSCHES REQUIEM

1.11.2013 Johanneksen kirkko, Helsinki

2.11.2013 Ristinkirkko, Lahti

Suomen Kansallisoopperan orkesteri ja kuoro,
joht. Michael Güttler

Solistit Martina Rüping, Lilli Paasikivi,

Jaakko Kortekangas

OOPPERAN JOULU – KANSALLISOOPPERAN ORKESTERI JA SOLISTIT KIERTUEELLA

28.11.2013 Tammisaaren kirkko

30.11.2013 Orimattilan kirkko

7.12.2013 Porvoon tuomiokirkko

14.12.2013 Loviisan kirkko

17.12.2013 Hämeenlinnan kirkko

19.12.2013 Pyhän Pietarin kirkko, Siuntio

Suomen Kansallisoopperan orkesteri,

solisteja ja lapsikuoro,

joht. Kurt Kopecky / Marco Ozbič

KUULE, MINÄ SÄVELLÄN!

Lasten ja nuorten sävellyskonsertti

11.4.2013 Musiikkitalo

Yhteistyössä Musiikkitalon, Helsingin
kaupunginorkesterin, Radion sinfonia-
orkesterin, Sibelius-Akatemian ja
New Yorkin filharmonisen orkesterin kanssa

KONSERTIT HOIVALAITOKSISSA

Pääkaupunkiseudun hoivalaitokset,

14 konserttia

ESITYKSET LAPSILLE JA NUORILLE

LEIJONANKESYTTÄJÄ

Lastenoppera 5–8-vuotiaille
Kantaesitys 19.10.2013 Parvilämpiössä

Riku Immonen

AIKALA

Tanssiteos yli 5-vuotiaille
Kantaesitys 25.10.2013 Alminsalissa
Esitykset myös Kokkolassa,
Pietarsaareissa ja Ylivieskassa

Thomas Rydberg

NIMENI ON SORMIRADIO

Tanssiseikkailu yli 4-vuotiaille
20.4.2013 päälämpiössä

Minna Tervamäki

TANSSIMATSI

Tanssiteos yläkouluikäisille ja lukiolaisille
Esitykset Iisalmissa, Mikkelissä,
Vantaalla ja Viitasaarella

Sara Saviola

FOTOSOPPA

Tanssiteos 6–9-vuotiaille
Esitykset Alminsalissa, parvilämpiössä sekä Espoossa,
Inkoossa, Järvenpäässä, Kajaanissa ja Vantaalla

PAR(R)ASVALOISSA ESITTÄÄ: LENNÄTYSTEN KIRJA

12–16-vuotiaiden musiikkiteatteriryhmän
itse valmistama esitys
26.4.2013 Alminsalissa

Jukka Linkola

HÖLMÖLÄISET

Koululaisoppera, esiintyjinä
5.–6.-luokkalaisten ammattimuusikoiden kanssa
Kantaesitys 10.5.2013 Alminsalissa
Esitykset myös Imatralla, Joensuussa, Kangasalla,
Kemijärvellä, Keravalla, Lahdessa, Lappeenrannassa,
Mikkelissä, Savonlinnassa ja Tampereella

LASTEN TAIDETUOKIO

Oopperan ja baletin maailmaan
tutustuttavat työpajat 5–6-vuotiaille
Läpi vuoden päälämpiössä

VAUVOJEN TAIDETUOKIO

Virkistystä vauvoille ja
vanhemmille taiteiden parissa
Läpi syyskauden Alminsalin lämpiössä

AVOIMIEN OVIERÄ PÄIVÄ

20.4.2013 Oopperatalo

BAZAAR

Koko perheen musiikki- ja
tanssitapahtuma
Musiikkitalo 9.2.2013
Yhteistyössä Musica nova Helsingin kanssa

*Leijonankesyttäjä:
Margarita Nacer-Leinonen,
Petri Bäckström*

VIERAILUT KANSALLIS- OOPPERASSA

MARE NOSTRUM

9.2.2013 Alminsali
Musica nova Helsinki

Ryoji Ikeda

DATAMATICS [VER. 2.0]

15.2.2013 Alminsali
Musica nova Helsinki

EIFMAN BALLET

Boris Eifman: Anna Karenina
21.2.–23.2.2013 Päänäyttämö
Yhteistyössä Savcor Ballet'n kanssa

James Thiérree

RAOUL

15.8.–17.8.2013 Päänäyttämö
Helsingin juhlaviikot

Suomen Kansallisooppera
Helsinginkatu 58, PL 176
00251 Helsinki
p. (09) 4030 21

www.ooppera.fi
etunimi.sukunimi@opera.fi

Lipunmyynti p. (09) 4030 2211
Myyntipalvelu p. (09) 4030 2210, liput@opera.fi
Ryhvät, yritykset, kausikortit, kiertokäynnit
Lippupiste p. 0600 900 900 (1,98 €/min + pvm),
www.lippu.fi

Tiedotus p. (09) 4030 2323, press@opera.fi

Toimitus Heli Rislakki, Heidi Almi
Kuvat Mirka Kleemola, Heikki Tuuli,
Sakari Viika, Petri Laitinen,
Minna Hatinen, Jaakko Paarvala,
Staffan Sundström
Ulkoasu Mainostoimisto Faros Oy
Svensk text Notatio Oy
Paino Premedia Helsinki, 2014

Suomen Kansallisoopperan toimintaa tukevat
opetus- ja kulttuuriministeriö sekä
Helsingin, Espoon, Vantaan ja Kauniaisten kaupungit.

Pääyhteistyöyritykset

HELSINGIN SANOMAT

VARMA

Yhteistyöyritykset

Suomen Kansallisooppera on Opera Europa -järjestön jäsen.

*Etukannen kuva Thaïs:
Tove Åman, Sabina Cvilak,
Luc Robert, Ann-Marie Heino*

*Takakannen kuva
Deca Dance Helsinki:
Antti Keinänen*

OOPPERA
SUOMEN KANSALLISOOPPERA

